Uudenkaupungin Sanomat.

Tuorstaina Marraskuun 19 p:nä.

N:o 133

Tilaushinnat: 1/4 v. 3/4 v. 1/2 v. 1/4 v. kuuk.
Lehden konttor. ja asiamieh. 4: — 3: — 2: — 1: — —: 40
Maamme postikonttoreissa . 4: — —: — 2: — —: — —: 40
Ulkomaille toimituksella tilattaessa: 1/4 v. Ruotsiin 8 kr., Venäjälle 4 rupl., Amerikkaan 2: 25 doll.
Kotiinkannosta Uudessakaupungissa maksetaan: 1/1 v. 50 p., 3/4 v. 40 p., 1/2 v. 30 p., 1/4 v. 20 p. ja kuuk. 10 p.

Vastaava toimittaja:
Julius Sario.
Lehden ja kirjapainon konttori:
Rauhankatu 6. — Telefooni 55.
Lehti ilmaant. tiistaisin, torstaisin ja lauvantaisin aam.

Ilmoituksia vastaanotetaan lehden konttorissa ja on niiden hinta tekstin edellä 8 penniä ja tekstin jälkeen 6 penniä palstamillimetriltä — Syntymä-, kihlaus- ja vihkimäilmoitukset 1 mk. 50 p. sekä kuolemanilmoitukset maksavat 3 mk.—6 mk. — Vieraskieliset suomennetaan ilman eri maksua.
Yksityisnumerot maksavat 5 penniä.

1908

Kaikkia Rohtoja ja Lääkeaineita ostetaan eittämättömästi halvimmalla Uudenkaupungin Apteekista.

Maalais-Asioimisto Turussa. Johtaja: Agr. U. Honka. Aningaistenkatu 5.
Kiinteimistöjen välitys- ja taloudellisten asiain toimisto.

Valde Hirvikannan Asianajotoimisto. Prokuraattori Hirvikanta matkustaa kaikkialle Suomessa asioita ajamaan.
Turussa, — Venäjänkirkkokatu 29 A. — Puhelin 334.

Kirjotin-Aitta, Turku
Runsas valikoima:
Kirjotus-, Konttori- ja Koulutarpeita.
Paperitavaroita, Postikortteja.
Halutuita uutuuksia. :-: Halvat hinnat. :-: Tointa ja ansiota paikallismyyjille. :-: Pyytäkää hintaluettelo! :-: :-: :-: :-: :-: :-: :-:
Omistaja: Eemil Suvanto.

Kansallis-Osake-Pankki.

Omat varat Smk. 16,000,000: —

Konttori Uudessakaupungissa Osuuskaupan talossa

Talletuskonttokurantti on edullisin talletusmuoto.

Talletuskonttokurantille merkityt rahat kasvavat korkoa korolle, siten, että kasvanut korko kaksi kertaa vuodessa, kesäkuun ja joulukuun viimeisenä päivänä lisätään pääomaan.

Talletuskonttokurantilta voi myös nostaa koron käteisenä rahana kaksi kertaa vuodessa.

Talletuskonttokurantti sopii erittäinkin maalaiskunnille ja maalla asuville, kun koron lisääminen pääomaan ei vaadi tallettajan läsnäoloa pankissa.

Talletuskonttokurantille voi lähettää rahoja myös kirjeellisesti.

Lääkäri. *Santeri Jalava* tavat. arkipäivinä klo 9—11 a.p., 4—5 i.p., sunnuntaina klo 9—1/2 11 a. p kaupp. F. A. Palmrosin talossa, ent. postikonttorin huoneustossa.

Eläinlääkäri H. Vasz.
Uusikaupunki, neiti M. Blomin talo. — tavataan klo 9—12 e. p.p.

Asianajotoimisto
Koski & Suomalainen
Helsinki. — Kaivokatu 8.

Saraste & Lindberg Asianajoa ja välityslikettä. Konttorit *Turku* *Salo,* oma talo, puh. 71.
Aningaistenkatu 12, puh. 957;

L. Eskolan Räätälilliike
Aurakatu 5. — Puhelin 570.
Turku.

Talonkauppoja välittää *Turussa*
Emil Suvanto.
Ilmottakaa maatilanne myytäviksi!

Suomalainen Asianajotoimisto
Hj. Langinkoski & A. W. Ruusuvaara
Helsingissä.

Asianajaja:
Nimituomari Vilho Selinheimo,
Helsinki, Iso Roopertinkatu 7.

Tilatkaa
Uudenkaupungin Sanomat.

Kurssit.

Suomen Pankki 9 p. marraskuuta v 1908.

	Myynti-kurssi. M. p.	Osto-kurssi. M. p.
Pietari a/v	265: 70	263 70
3 kk.	— —	260: —
Lontoo a/v	25: 36	25. 20
3 kk.	— —	25: 04
Paris a/v	101: —	100: —
3 kk.	— —	99 30
Antverpen a/v	100: 60	99 60
3 kk.	— —	98: 90
Berlin a/v	124: 10	123: 40
3 kk.	123: 60	122: 40
Hampuri a/v	124 10	123: 40
3 kk.	123: 60	122. 40
Lypekki a/v	124: 10	123: 40
3 kk.	123: 60	122. 40
Frankfurt am Main a/v	124: 10	123: 40
3 kk.	123: 60	122. 40
Amsterdam a/v	210: 20	— —
3 kk.	— —	206: 80
Tukholma	139: 50	138: 70
Kristiania a/v	139: 50	138: 70
Köpenhamina a/v	139: 50	138: 70

Venäjän rahan kurssi rautateillä, tullissa ja veronkannossa: 37 1/2 kop. markalta.
Sam. postissa, telegrafissa, kansavoissa sekä kruunun, kaupunkien ja kuntain taksoissa 37 1/2 kop. markalta.

Kirkollisia ilmoituksia

Tuorstaina raamatunlukuyhdistyksen kokous Iyseolla k:lo 8 j. p.p.

Perjantaina pidetään ruotsalainen raamatunselitys k:lo 5 j. p.p. rukoushuoneessa kirkoh. Simelius.

Kuolleita:

Pyhämaan Rohdaisten seurakunnassa: Rohdaisten Astalan mäkitupalaisen Viktor Lahtosen lapsi, Ilmi Siwiä, 1 w. 12 p.; Walkamaan Alikarrun mäkitupalainen Efraim Hellsten, 66 w. 10 kk. 6 p.; Lahdenwainiosta talon wanha isäntä, Abram Yliaurilla, 84 w. 1 kk. 29 p.; Reidulan kylän irtolainen Kustaa Arwid Johansson, kuoli Amerikassa, 22 w. 19 p.

Huveja.

Suomalainen Seura.
Perhe-iltama
tänään tuorstaina klo 1/2 8 illalla *„Kasvin“ talolla.*
Huom.! **Kaikki.** Huom.!

Elävienkuvien Teatteri
Kasvin talolla.
Näytäntöjä **huomenna perjantaina klo 6 ja 8 j. p.p.** sekä **sunnuntaina klo 4, 6 ja 8 j. p p.**
Uudella ohjelmalla.
Pääsymaksut tavalliset. Klo 4 ja 6 näytäntöihin pääsevät lapset 10 pennillä.

Seka-ilmoituksia.

Kaikkia,
joilla on meille suorittamatta
tilaus-, ilmoitus- ja painotyömaksuja,
pyydämme kohteliaimmin ensi tilassa suorittamaan ne tämän lehden konttoriin.
Uudenkaupungin Sanomal. ja Kirjapaino O.-Y.

Luterilaisen kirkon ystäväin Rukoushuoneyhdistyksen jäsenten kokous

pidetään rukoushuoneella perjantaina 20 päivänä Marraskuuta 1908, klo 6 j p.p.

Johtokunta.

Kolme tärkeätä asiaa

on liikemiesten y. m. s. otettawa

huomioon

nimittäin:

1) että me olemme teroittaneet lukijoittemme mieliin sitä periaatteellista seikkaa, että he eiwät **saa** ostaa tawaroita eikä ryhtyä mihinkään tekemisiin niitten liikkeitten tai henkilöitten kanssa, jotka eiwät ilmoita tässä heidän lehdessään;

2) että lehtemme lukijat owat ostokykyisiä wäkeä; ja

3) että lehtemme on enin luettu sanomalehti Wakka-Suomessa.

Miettikääpäs, mitä tästä on seurauksena.

Uusikaupunki 19/11 1908.

Tehtäwämme.

Eduskuntawaalien edellä toimiwat suomalaiset seurat tälläkin paikkakunnalla suurella tarmolla puolueemme kansallisen asian woittoon saattamiseksi ja niiden toiminnan ansioksi on eduskuntawaaleissa saawuttamamme tulos luettawa. Waaleista on jo kulunut useita kuukausia, jotka alussa wietettiin jotenkin toimettomina kiihkeän ponnistusten jälkeen, mikä kyllä oli luonnollistakin, sillä olihan waalikiihkon jälkeen wähän lewähdettäwä. Mutta pitkäksi ei tuo lewon ja toimettomuuden aika saa wenyö, sillä ei ole welwollisuutemme sillä täytetty, että muutaman kuukauden ennen waaleja toimimme uutterasti ja sitten pitemmäksi ajaksi heittäydymme toimettomiksi. Olemme nimittäin wielä kaukana päämäärästämme, joka on suomalaisen kansallisen ohjelmamme tunnetuksi tekeminen kaikille, jotka tahtowat kantaa täyssuomalaisen nimeä, eiwätkä häpeä suomalaista sukujuurtaan. Tätä työtä on tehtäwä yhä edelleen wäsymättömällä innolla, eikä ole oikeutta kellään suomalaisen puolueen jäsenellä siinä antautua lepoon. Ja se työ on kohdistettawa etupäässä kaswawaan nuorisoon, jonka riweistä wähitellen täydennetään waalikelpoisten kansalaisten joukot ja joiden käsiin jää kansallisen asiamme waaliminen ja woittoon wieminen siinä, missä se wanhemmalto sukupolwelta wielä jää saawuttamattomaksi. Nuoresta on wesa wäännettäwä ja nuorista on kaswatus alotettawa jos heistä tahdomme kehittää maansa täystarwoisia lapsia, kansansa kunnollisia jäseniä. Ikäwällä on täytynyt usein nähdä se tosiasia, että nykyisessä nuorisossa on paljon sellaista, jota ei soisi näkewänsä nuorisossa, jonka pitäisi kohottaa korkealle suomalaisuuden lippu. Se innostus, se kaikki esteet kaatawa woimo, mikä wallitsi nuorisossa silloin, kun suomalaisuuden taistelu oli enemmän alullaan ja kun se oli kiihkeimmillään, ei enään ole nähtäwänä nykyisessä nuorisossa ei aaan siinä määrässä ja niin yleisenä kuin sen tulisi olla. Sen sijaan huomaa ympärillään nuorten joukossa erikoista halua mestaroimiseen, itsetietoiseen arwostelemiseen ja usein suomalaisuuden esitaisteltijain työn wähäpätöisenä pitämistä.

Tähän ikäwään ja kansallisen asiamme menestymiselle suuresti haitalliseen seikkaan on syy etsittäwä kansassamme wallitsewasta historiallisen kunnioituksen, pieteetin, puutteesta ja siitä, että nykyaikainen nuoriso, joka elää werrattomasti onnellisemmissa oloissa kuin nuoriso parikin wuosikymmentä takaperin, ei tiedä kuinka paljon taistelua ja wäsymätöntä työtä, mitä kowia iskuja, parjauksia ja häwäistyksiä on meidän puolellamme saatu kantaa ennenkuin on päästy sille asteelle missä nyt elämme. Nykyajan nuorisolla owat awoinna äidinkieliset oppikoulut kaikkialla, on laaja suomenkielinen kirjallisuus ja runsas sanomalehdistö käytettäwänä, tiet owat awatut korkeimmille opin ja arwon asteille köyhimmällekin mökin lapselle, jolla waan on kykyä ja halua pyrkiä eteenpäin.

Meidän tulee kaswattaa nuorisoa tietoisuuteen siitä, mitä suomalaisuuden taistelu on merkinnyt juuri tälle nuorisolle itselleen ja mitä welwollisuuksia sillä on sen perinnön wastaanottajana, jonka wanhempi polwi kansallisuustaistelulla on sille hankkinut. Emme ole wielä läheskään siinä päämäärässä, johon meidän tulee pyrkiä ja jonka meidän täytyy saawuttaa, että nimittäin suomalaisella kansanaineksella on täydellinen isäntäwalta kaikilla aloilla omassa maassaan.

Tämän päämäärän saawuttaminen on suomalaisen puolueen ohjelman pääponsi, johon liittywät muut yksityisemmät kohdat. Ja niin kauwan kuin tuota päämäärää ei ole saawutettu emme saa lewätä. Suomalaiset seurat alkawat nyt talwitoimintakautensa. Näiden on etupäässä otettawa huomioon, mitä edellä olemme esittäneet nuorison kaswattamiseen nähden. Kun työala on wielä niin laaja, waatii se woimakasta, henkewää innostusta, jotta tulokfia saataisiin nähdä. Pankoot siis seurat ensi talwisessa toiminnassaan, jonka pitää olla wirkeätä ja innostunutta kaikkialla, pääpainon juuri nuorison kaswattamiselle suomalaisen puolueen kansallisessa hengessä. Missä seurat eiwät ole niin suurio, ett'ei woida perustaa erityisiä nuoriso-osastoja l. liittoja, joka on erittäin tärkeä keino kansallisen innostuksen herättämiseksi nuorisossa, järjestettäköön seurojen toiminta niin, että nuoret niissä kehittywät tarmokkaiksi taistelijoiksi suomalaisen puolueen riweissä. — Sanalla sanoen: toimikoot suomalaiset seurat kaikkialla wäsymättä puolueemme aatteiden woittoon wiemiseksi, sillä wielä ei ole loma aika tullut.

Kuudes yleinen kirkolliskokous.

Täysistunto marrask. 13 p:nä klo 6 i.p.

Kirjalliset muuttokirjahakemukset. Otettiin käsiteltäwäksi yleisen walmistuswaliokunnan mietintö n:o 1 kysymyksen johdosta: „Mitä olisi tehtäwä sen wäärinkäytöksen ehkäisemiseksi, että usein aiwan tuntemattomat henkilöt anowat muuttokirjoja ja muita todistuksia kirkkoherranwirastoilta kirjeellisesti?“

— Waliokunnan mietintö hywäksyttiin sinänsä.

Kirkolliskokouksen rahasto. Talouswaliokunnan mietintö n:o 1 kirkolliskokouksen rahaston perustamisesta esitettiin.

Waliokunnan mietintö hywäksyttiin. Siis tulewan wuoden alusta wuosittain ruwetaan kokoomaan Suomen ewankelis-luterilaisen kansankirkon seurakuntien kirkonkassoista 20,000 mk. kirkolliskokouksen rahastoa warten.

Papiston palkkaus ja pappien wirkatalot. Esitettiin edustajain O. Nissisen, G. Swanin, K. Kartion, A. Hynnisen ja O. Pesosen anomus pappien palkkauksen uudestaanjärjestämisestä siihen suuntaan, että papiston palkka tulisi kohtuulliseksi ja rahassa maksettawaksi sekä papiston wirkataloissa kiinni olewan suuren pääoma-arwon siirtämisestä kirkon oman hallinnon alaiseksi.

Anomus lykättiin talouswaliokuntaan.

Kirkollisten werojen taksotus. Edustajain K. Prusin, K. Wärrin, J. Torpan ja A. Tuomikosken anomus kirkollisten werojen tasasemmasta taksotuksesta lykättiin kirkkolakiwaliokuntaan.

Kelwottomain kirkon jäsenten erottaminen kirkon yhteydestä. Edustajain K. Jaakkolan, A. M. Heikinheimon, K. H. Alnin ja A. Korhosen anomus, että kirkolliskokous ottaisi alotteen K L:n 101 §:n muuttamiseksi siihen suuntaan, että kirkolla olisi oikeus tuomiokapitulin kautta yhteydestänsä erottaa kirkkoa wastaan toimiwa jäsen, antoi aihetta keskusteluun, jonka jälkeen anomus lähetettiin kirkkolakiwaliokuntaan.

Kirkkowaltuustolaitoksen laajentaminen. Rowasti E. Hannulan ja W. Roosin anomus, että oikeus kirkkowaltuustossa päättää kirkollisista asioista ulotettaisiin kaikille niille seurakunnille, jotka sitä haluawat, lykättiin kirkkolakiwaliokuntaan.

Alkoholittoman ehtoolliswiinin käyttäminen. Opettajain T. Hännisen ja E Tammisen anomus alkoholittoman ehtoolliswiinin käytäntöön ottamisesta lähetettiin yleiseen walmistuswaliokuntaan.

Seurakunnan yhteydestä erottaminen. Kirkoherra M. Tarkkasen anomus kelwottomien kirkon jäsenten sulkemisesta pois seurakunnan yhteydestä ja armoeduista lähetettiin kirkkolakiwaliokuntaan.

Walanteko. Kirkkoherra M. Tarkkasen anomus, ettei ketään pakotettaisi walantekoon, jos hän siitä kieltäytyy, lähetettiin yleiseen walmistuswaliokuntaan.

Uusia anomusehdotuksia.

Rippikoulunuorison konfirmationi. Isäinoöri J. Zibbäck ja lehr. O. J. Kantele anowat

että kirkkolain määräämät julkiset lupaukset ja uskontunnustus konfirmationitilaisuudessa poistetaan.

että rippikoulunuorison yhteinen ehtoolliswietto poistetaan;

että rippikoulu päätetään seurakunnan edessä kehotuspuheilla, raamatunmuistolauseitten jakamisella nuorille ja rukouksilla;

että sen, joka ensimäisen kerran rippikoulun jälkeen tahtoo päästä Herran ehtoolliselle, tulee persoonallisesti sitä pyytää seurakunnan opettajalta;

että kirkkolain 48 § muutetaan tämän mukaisesti sekä

että kirkolliskokous ryhtyisi tarpeellisiin toimenpiteisiin ehdotuksemme toteuttamiseksi.

Pappispuutteen poistaminen. Toht. K. Jaakkola, maist. A. M. Heikinheimo, lehr. E. Jalawa ja kansanopiston johtaja R. Saikku ehdottawat,

että kirkolliskokous laillisessa järjestyksessä toimisi siihen suuntaan, että K. L:n 110 §:n a-kohdassa sana „ja“ muutettaisiin sanaksi „tahi“, ja että siihen lisättäisiin: „tai kummallakin“.

Seurakuntain lukkarit. Kirkkoherra M. Tarkkanen ehdottaa

että kirkkolain pykälät 263, 264, 265, 266, 267, 268, 282 ja 283 muutettaisiin niin että anomuksessa laajemmin esitetyt, seurakuntain lukkareita koskewat epäkohdat tulisiwat poistetuiksi ja

että käsikirjakomitea saisi tehtäwäkseen walmistaa kaawan kirkon tahi seurakuntapalwelijain wirkaanastumiseksi.

Kirkollinen äänioikeus. Rowasti K. W. Wartiainen ja E. Hywärinen anowat

että kirkolliskokous ryhtyisi sen suuntaisiin toimenpiteisiin että kirkkolakiin saataisiin tarpeellista määräyksiä niistä kirkollisista y. m. ehdoista, joita kirkollista äänioikeutta omistawien on welwollisuus täyttää.

Kaikki nämä anomusehdotukset pantiin pöydälle seuraawaan istuntoon.

Waliokuntain mietintöjä. Kirkolliskokouksen jäsenille jaettiin talouswaliokunnan mietintö n:o 2 kirkolliskokouksen taloutta koskewain asiain järjestämisestä. Mietinnössä sanotaan seuraawaa:

Noudattaen samoja periaatteita, joita taloudellisten asiain hoidossa edellisissä kirkolliskokouksissa on seuratu sekä huomioon ottamalla ne säädökset kirkkolaissa lokakuun 19 päiwältä 1908, jotka koskewat kirkolliskokouksen talouden pitoa, pyytää waliokunta kunnioittaen ehdottaa:

1:o) että kirkolliskokous määräisi rowastikunnittain walittujen maallikkoedusmiesten palkan 15 markaksi kultakin päiwältä, jonka he owat olleet kokouksessa sekä wiipyneet matkalla kokouksen ja siltä takaisin kuin myöskin korwauksen kyytikustannuksista siten, että hewoskyydistä suoritetaan 28 p:lä kilometriltä, rautateillä toisen ja laiwoilla ensi luokan pileteistä; sitäpaitsi korwauksen waltakirjan maksuista sekä wirkamiehille ne kulungit, mitkä wirkawapauden hakeminen on tuottanut.

Waliokunnalle on huomautettu että muutamat edusmiehinä olewat koulunopettajat saawat maksaa wiransijaisilleen siksi suuret palkkiot, että edusmiestoimi tuottaa heille suoranaista tappiota, mutta waliokunta ei ole katsonut woiwansa tätä asiaa auttaa;

Howioikeudessa, Tuomiokapituleissa ja Kuwernöörinwirastossa y. m. ajaa asioita tarkkuudella ja mitä kohtuullisimmasta palkkiosta **Turun Suomalainen Asianajotoimisto,** Humalistokatu 13, Turku. — Asiakirjojen sisäänjättämisestä Kuwernöörinwirastoon 1 mk.

2:o) että tarkastus- ja toimituswaliokunnan jäsenille heidän työstään kokouksen loputtua määrättäisiin sama päiwä- ja kyytiraha kuin 1 kohdassa ehdotetaan maallikkoedusmiehille maksettawaksi sekä että taloudenhoitaja suorittaisi sanotun korwauksen piispainkokouksen antamien määräysten mukaan;

3:o) että taloudenhoitaja welwoitettaisiin toimittamaan kokouksen kaikki maksut ja niiden kirjanpito aina tarkastus- ja toimituswaliokunnan wiimeiseen kokoukseen saakka, jolloin hänen tulee piispainkokoukselle jättää täydellinen tili toimestaan sekä luowuttaa kassa- ja tilikirjat sille henkilölle, jonka piispainkokous on kirkkolain 463 §:n 4 kohdan mukaan walinnut kirkolliskokouksen rahastonhoitajaksi, kuin myöskin täyttää muut määräykset, jotka kirkolliskokouksen puheenjohtaja tai piispainkokous katsoo tarpeelliseksi hänelle antaa;

4:o) että kirkolliskokous anoisi piispainkokoukselta, että sittenkun kaikki kirkolliskokouksen menot owat suoritetut sekä piispainkokous tarkastuttanut ja hywäksynyt taloudenhoitajan tilit, piispainkokous ottaisi Turun ja Porin läänin rahastoon toimittaaksensa, mitä kirkolliskokouksen waltiolta saamasta lainasta mahdollisesti olisi käyttämättä sekä, sen mukaan kuin kirkolliskokouksen kulut tulewat seurakuntain kirkonkassoista asetuksenmukaisesti kootuiksi, suorittamaan loppuosan lainasta takaisin waltiolle. Tasoittaakseen kirkonkassoille täten koituwaa rasitusta, rohkenee waliokunta sen lisäksi ehdottaa, että edellä mainittu taksoitus jaettaisiin kahdelle wuodelle;

5:o) että kokouksen sihteerille maksettaisiin painatuksen walwomisesta, ainehiston laatimisesta ja tulkitsemistoimesta kuusisataa (600) markkaa;

6:o) että kokouksen pöytäkirjaa painettaisiin seitsemänsataa (700) kappaletta ja että waliokuntain mietinnöt, joista suomen- ja ruotsinkielinen pantaisiin eri nidoksiin, saisiwat saman ko'on kuin pöytäkirjat (16×9 1/2 sentimetriä) sekä että mietintöjä painettaisiin 900 kappaletta;

7:o) että asianomaiset waliokunnat jättäisiwät aikanaan talouswaliokunnalle ehdotukset sihteeriensä työn laadun ja laajuuden arwioiduista palkkioista; sekä

8:o) että kirkolliskokous oikeuttaisi talouswaliokunnan suorittamaan asessori J. A. Björklundin kirjasesta: „Katsaus Suomen ewankelis-luterilaisen kirkon nykyiseen tilaan“ painokustannukset laskun mukaan ja tekijäpalkkiota 200 markkaa.

Kun kaikissa edellisissä kirkolliskokouksissa on ollut epäselwyyttä siitä, mistä yliopiston ja howioikeuksien edusmiesten palkkiot olisiwat suoritettawat, sekä helpottaakseen palkkioiden maksutapaa mainituille edusmiehille, ehdottaa waliokunta, että näidenkin päiwäraha suoritettaisiin etukäteen matkustussäännön mukaan kirkolliskokouksen rahastosta ja että tuo erä jälestäpäin perittäisiin waltion rahastosta, jota warten waliokunta ehdottaa että kirkolliskokous kääntyisi hallituksen puoleen alamaisella anomuksella asiassa.

Mietintö päätettiin panna pöydälle siksi, että senaatista saapuu wastaus kokouksen laina-anomukseen.

Täysistunto marrask. 14 p:nä k:lo 12 päiwällä.

Kirjelmä kirkkolakiwaliokunnasta. Kirkkolakiwaliokunnasta oli saapunut kirjelmä, jossa ehdotetaan, että kysymys K. L:n 106 §:n muuttamisesta siihen suuntaan, että saarnalupaa saanut saisi toimittaa myöskin tawallisia kirkollisia toimituksia kuten hautaamista, lasten kastetta j. n. e, lykättäisiin yleiseen walmistuswaliokuntaan, koska se on hywin läheisessä yhteydessä sisälähetyskysymyksen ja pappien puutteen poistamiskysymyksen kanssa. Leht. E. S. Yrjö Koskisen ehdotuksesta pantiin ehdotus pöydälle.

Rippikoulunuorison konfirmationi. Insinööri J. Zidbäckin y. m. anomus rippikoulunuorison konfirmationin suhteen, aiheutti lyhyen lähetekeskustelun, jonka jälkeen anomus lähetettiin kirkkolakiwaliokuntaan.

Kirkollinen äänioikeus. Rowasti J. W. Wartiosen y. m. anomus kirkollisen äänioikeuden suhteen lykättiin yl. walmistuswaliokuntaan.

Pappispuutteen poistaminen. Toht. K. Jaakkola y. m. anomus papin welwollisuuden poistamisesta lähetettiin yl. walmistuswaliokuntaan.

Lukkarikysymys. Kirkkoherra M. Tarkkasen anomus lukkarien asemaa haittaawien määräysten poistamisesta kirkkolaista lähetettiin kirkkolakiwaliokuntaan.

Uusia anomusehdotuksia.

Tuomiokapitulien kokoonpano. Pastori K. B. Hytönen jätti anomusehdotuksen, jossa hän anoo, että kokous anoisi Kirkkolakikomitealle toimeksi walmistaa ja asianmukaisesti lausuntoja saamaan lähettää ensitulewan kirkolliskokouksen käsiteltäwäksi annettawan ehdotuksen tuomiokapitulien muutetuksi kokoonpanoksi siten, että ainoastaan yksi asessorinwirka pysytettäisiin ja että tuomiokapitulia saataisiin tarpeen waatiessa lisätä.

Anomus pantiin pöydälle.

Waliokuntain mietintöjä. Kokouksen jäsenille jaettiin kirkkolakiwaliokunnan mietintö n:o 2 kirkonkokouksen oikeudesta saada taksottaa maksettawaksi rahoja senkaltaisia tarkotuksia warten, jotka kuuluwat kirkolliselle seurakunnalle.

Asiaa käsiteltäessä on waliokunta katsonut selwäksi, että, koska 307 §:n 1 kohdassa mainittu kristillisen elämän kartuttaminen kuuluu niihin seurakunnan kirkollisiin asioihin, joista 10 § puhuu ja joita warten kirkonkokoukselle on wasta wahwistetun 307 §:n 13 kohdan mukaan oikeus rahamaksuja seurakunnan yksityisiltä jäseniltä taksoittaa, mitään lisäystä kirkkolakiin ei enää tarwita kysymyksessä olewan kohdan selwityksiksi.

Tämän johdosta saa waliokunta siis kunnioittaen ehdottaa:

että Kirkolliskokous päättäisi, ettei asia aiheuttaisi mitään toimenpidettä Kirkolliskokouksen puolelta.

Mietintö pantiin pöydälle.

Yleisiä uutisia.

Aiottu wenäläis-suomalainen konferenssi.

Niinkuin tiedetään on tällaisen komitean asettaminen, walmistawasti käsittelemään erinäisiä häilywiä waltiollisia kysymyksiä, jo kauwan ollut puheena. Mikäli warmana kerrotaan woitanee sen asettaminen nykyään katsoa päätetyksi asiaksi. — U. S.

— **Kenraalikuwernööri haluaa eduskunnan pöytäkirjoja.** Kenraalikuwernöörinkanslia on senaatilta anonut pikakirjoituspöytäkirjaa siitä eduskunnan istunnosta, jossa käsiteltiin kysymys 2 1/2 miljonan ruplan siirtämisestä waltakunnanrahastoon yhdysradan rakennusawustukseksi ja kysymys Suomen asiain esittelyn järjestyksestä sekä samalla näitä asioita koskewat waliokuntain mietinnöt ja kaksi kappaletta waltiopäiwäpäätöstä wenäjän, suomen ja ruotsinkielellä. Siinä tapauksessa, että wenäjäksi kääntäminen waatisi jonkun werran aikaa, anoo kanslia, että alkuperäisillä kielillä laaditut asiakirjat heti lähetettäisiin sekä wenäläiset käännökset sitä mukaa kuin ne saadaan walmiiksi.

— **Suomen asetuskokoelmat keisarikunnan pääministerin kansliaan.** Kirjelmässä senaatille ilmoittaa kenraalikuwernöörinkanslia kenraalikuwernöörin saaneen keisarikunnan pääministeriltä huomautuksen, että ministerineuwoston kansliaan lähetettäwä asetuskokoelma saapuu kowin myöhästyneenä. Wiiwytyksen katsoo pääministeri Stolypin aiheutuwan siitä, että asetuskokoelmien eri numerot lähetetään samalla kertaa wenäjän, ruotsin ja suomenkielillä ja wenäläisen painoksen antaminen wiiwyttää ruotsalaisen ja suomalaisen toimittamista perille.

Kenraalikuwernööri on tämän johjosta pyytänyt senaatin toimenpidettä, jotta asetuskokoelma toimitettaisiin ajoissa pääministerille ja että wenäläinen painos ei wiipyisi kauemmin kuin ruotsalainen ja suomalainen.

— **Konserttiflyygeli,** Steinway & Sons'in tehtaasta, saapui jo wiime lauwantaina tänne „Ebba Munck“-laiwalla ja on nyt lyseon juhlasalissa. Flyygeli on komean ja aistikkaan näköinen — sen ääntä emme ole wielä kuulleet — ja on sen hinta 3,100 markkaa.

Uudestakaupungista ja Länsi-Suomesta.

— **Waltakirja** annettiin t. k. 16 p:nä Uudenkaupungin lukkari-urkurinwirkaan Säkkijärwen lukkari-urkurille J. P. Leppäselle.

— **Maanmittaustarkastukset.** Maanantaina helmikuun 15 p:nä, k:lo 11 a. p. pidetään maanmittaustarkastus Wehmaan kihlakunnan ynnä Mynämäen pitäjän ja Karjalan kappelin kanssa Mynämäen kihlakuntaa, Uudenkaupungin Raastuwassa.

— **Uudenkaupungin weneweistämö-osakeyhtiön** yhtiökokous pidettiin toissapäiwänä palokunnan talolla. Kun puheenjohtajaksi oli walittu maisteri R. Hellström ja pöytäkirjanpitäjäksi maisteri J. Sario luettiin johtokunnan laatima wuosikertomus 10 kuukautta käsittäwältä ensimäiseltä tiliwuodelta, joka päättyy sääntöjen mukaan elokuun 31 pnä. Sen, sekä tilintarkastajain herrain K. E. Erholmin ja O. Honkaisen lausunnon perusteella myönnettiin johtokunnalle ja toimitusjohtajalle täysi tiliwapaus. Wuosiwoitto päätettiin johtokunnan ehdotuksen mukaisesti siirtää kokonaisuudessaan wararahastoon. Johtokunnan jäsenille ja tilintarkastajille ei toistaiseksi makseta mitään palkkiota waan toiwottiin heidän edelleen maksutta toimensa suorittawan. Johtokunnan jäseniksi seuraawaksi wuodeksi tulewan tiliwuoden alusta, joka alkaa jo syyskuun 1 pnä 1909 walittiin uudelleen herrat O. A. Färdig, Leon. Enroth, J. Sario, J. Saarinen, F. O. Stenros, K. Wallin ja G. Westergren. Tilientarkastajiksi walittiin hrat O. Honkain ja K. Erholm sekä waramiehiksi heille hrat A. A. Sundblom ja J. Westlin.

Johtokunnalle myönnettiin walta jo aikaisemmin yhtiökokouksessa tehdyn päätöksen mukaan ottaa 10,000 mkan suuruinen kassakreditiiwi laina, jos se tarpeelliseksi katsotaan.

Pöytäkirjan tarkastajiksi walittiin hrat J. Siiwonen ja G. Westergren.

— **Konserttikannatusyhdistyksen haaraosasto** perustettiin täälläkin toissapäiwänä Kaswin talolla p.pelyssä kokouksessa, jossa puheenjohtajana toimi soitonjohtaja Aug. Widgren ja pöytäkirjurina maisteri R. Hellström. Kokouksessa ilmoitettiin että jäsentä yhdistykseen oli merkinnyt kolmattasataa henkeä ja niiden tilaamain konserttipilettien raha-arwo on yli 800 markan. Näin ollen woitiin perustaa konserttikannatusyhdistyksen haaraosasto, jolle hywäksyttiin sääntöehdotus sekä walittiin toimikunta. Jäseniksi siihen tuliwat rouwat Arrhenius, Ylenius, E. Saarinen, neidit M. Malmlund ja M. Blom sekä herrat R. Hellström, Aug. Widgren, E. A. Koskinen M. Wiitakari ja J. Partanen. Toimikunnan huoleksi jätettiin jäsenmaksujen kerääminen ja lausuttiin toiwomus, että ne kerättäisiin kahdessa erässä.

Toimikunta kokoontui jo eilen ja yhdistys alkaa heti toimintansa niin että toiwottawasti plankin on jo ensimäinen konsertti.

Toimikunnan kokouksessa eilen illalla walittiin puheenjohtajaksi herra Aug. Widgren, warapuheenjohtajaksi neiti M. Malmlund, sihteeriksi maist. R. Hellström ja rahastonhoitajaksi maist. M. Wiitakari.

— **Metsäkauppoja.** Toiminimi J. A. Zachariassen & C:o täältä on Löfwikin tilalta, Sundin pitäjästä Ahwenanmaalla, ostanut 11,000 markan hintaisen metsälohon, sekä Jerkersin tilalta Tranwikista 6,000 mkan hintaisen metsälohon.

— **Suomen merimiesten eläkelaitos** on myöntänyt eläkkeitä m. m.:

II:sa luokassa: perämies Henrik Palmroosin leskelle Amalia Agneta Palmroos'ille, Kustawista, leskieläkettä 2/3 osaa 260 mkasta eli 173 mk. 33 penniä wuosittain, luettuna 1 päiwästä huhtikuuta 1908.

III:sa luokassa merimies Kustaa Edward Koskisen leskelle Anna Lydia Johanna Koskiselle, Uudestakaupungista, ja hänen 3:lle lapselleen kuolinpesä-eläkkeen 130 mkaa wuodessa, luettuna 1 pstä tammik. 1908; — merimies Johan Gustaf Wahlgrenille, Uudestakaupungista, wanhuudeneläkkeen 130 mkaa wuodessa, 1 pstä tammikuuta 1908; — merimies Frans Emil Lindenin leskelle Emilia Aleksandra Lindenille, Uudestakaupungista, ja yhdelle lapselleen, kuolinpesäneläkkeen 130 mk. wuodesso, 1 pstä tammik. 1908.

— **Suomalaisen seuran perheiltama** on tänään klo puoli 8 illalla „Kaswin“ talolla. Ohjelma näissä seurusteluilloissa on aina koetettu saada hauskaksi ja waihtelewaksi ja niin on nytkin yhtä ja toista, joka lisää yhdessä-olon hauskuutta. Kaikki jäsenet, nuoret ja wanhat, mukaan jotta seuran sisäinen elämä pysyy wilkkaana ja jäseniä kehittäwänä.

— **Eläwienkuwien Teatteri** Kaswin talolla näyttelee huomenna, perjantaina uutta ohjelmaa klo 6 ja 8 illalla. Sunnuntaina on kolme näytöstä, nim. klo 4, 6 ja 8 illalla. Ohjelma käsittää: Jeppe Niilonpojan, Silmänkääntäjä ajelulla, ? ? ?, Osuus keittiön tonttu, Etewä soittoniekka ja Hurmaawa konttorineiti.

— **Luterilaisen kirkon ystäwäin rukoushuoneyhdistyksen** jäsenten kokous pidetään huomenna klo 6 i.-p. rukoushuoneella, niinkuin näkyy ilmoituksesta.

— **Puukotus.** Toissa iltana meni koneenkäyttäjä J. Aaltonen Pohjoislinjakadulla ajuri Elis Wuorion (Hindgrenin) asuntoon ottaakseen selwää, kuka oli heittänyt kiwiä Pohjatullin ulkopuolella sijaitsewan myllyn seinään, jossa hän on käyttäjänä. Tällöin kävi Wuorio hänen kimppuunsa ja heitti hänet portailta alas. Pihalla oliwat sitten jotenkin käsikähmässä, jolloin Wuorio sai haawan puukosta selkäpuolelle. Haawa, jonka kaupunginlääkäri kohta sitoi ei ole waarallinen.

Uudenkaupungin museoon owat lahjoittaneet:

Suutari Anton Honkasalo, 3 Ruotsin ja 1 Englannin kuparirahan, wanhin niistä wuodelta 1710 sekä arkkiweisun wuodelta 1762.

Pehdon Pietilän isäntä Uudeltakirkolta, yhden wanhanaikuisen hewosenkengän.

Torpparinpoika Wäinö Aaltonen Männäsiltä, kuparirahan.

— **Uudenkirkon säästöpankin** isäntien kokouksessa wiime maanantaina t. k. 16 pnä walittiin isännistöstä erowuorossa olewat kaupp. J. Numminen, leipuri Werner Lehtonen, talolliset A. Aula ja Frans Wiisola, uudelleen isännistön jäseniksi. Paikkakunnalta poismuuttawan maanwilj. Markus Jaakkolan tilalle walittiin tilallinen Kustaa Pentti.

Hallituksen jäsenistä oliwat erowuorossa tilall. A. Aula ja kaupp. J. Numminen, jotka walittiin uudelleen hallituksen jäseniksi. Poismuuttawan Markus Jaakkolan tilalle walittiin isännöitsijä Otto Leino. Warajäseneksi hallitukseen walittiin tilallinen Kustaa Pentti.

Kuluwan wuoden tilejä tarkastamaan walittiin kansakoulunopettaja K. Marjanen, maalari Osk. Lundgren ja kaupanhoitaja O. Raula sekä waralle tilall. poika Frans Juwala ja puuseppä Oskar Siiwonen.

Hallituksen esimiehen wuosipalkaksi määrättiin 90 mkaa ja muille hallituksen jäsenille 2 mkaa kultakin läsnäolokerralta. Kirjurin palkaksi määrättiin kuluwalta wuodelta 225 mkaa ja seuraawalta wuodelta 250 mkaa.

Säästöpankki päätettiin ensi wuonna pitää auki 2:si kertaa kuussa, niinkuin tänäkin wuonna.

Uusikirkko.

— Meijeriosuuskunnan ylimääräinen kokous on meijerillä ensi lauwantaina t. k. 21 pnä, alkaen kello 12 päiwällä. Kokouksessa

järjestetään maidon kuletus meijeriin tulewana wuonna,

annetaan wähimmän waatiwalle woin kuletus meijeristä Raumalle tulewan talwen ajaksi,

tarjotaan huutokaupalla wähimmän waatiwille halkojen hankinta meijeriin ensi wuoden ajalla,

päätetään, mitä tehdään niille jäsenille, jotka ilman laillista syytä owat lakanneet tuomasta maitoa meijeriin, ja

päätetään „Pellerwo“ lehden tilaamisesta ensi wuonna osuuskunnan jäsenille.

— Tienteko welwollisten kokous on niinikään ensi lauwantaina, t. k. 21 pnä, osuusmeijerillä, heti meijeriosuuskunnan kokouksen päätyttyä, jossa kokouksessa päätetään

tieasiasta johtuwien kulujen keräämisestä,

uusien asiamiesten walitsemisesta, ja

walitaan tilintarkastajat, sekä keskustellaan muista asiaa koskewista seikoista.

Toiwottawasti kaikki asianosaiset saapuwat näihin tärkeisiin kokouksiin, sillä yhteisesti asioita tuumittua ja harkittua päästään kaikkia tyydyttäwiin tuloksiin. Poissa-olijalle jääpi tyytymättömyyden aihetta, kuin ei ole ollut mielipidettään ilmaisemassa silloin, kun siihen on ollut tilaisuutta. Mutta silloinpa onkin tyytymättömässä syy itsessään.

— Nuorisoseura „Sytykkeellä“ oli onnistunut iltama sunnuntaina Wahteruksen Konnulla. Kun oli laulettu muutama reipas laulu, lausui maanwilj. Kalle Kontu yleisön, jota oli huonosta säästä huolimatta kerääntynyt runsaasti, terwetulleeksi. Ohjelmassa seurasi sitten taidokkaasti lausuttuja runoja sekä maisteri J Sarion pitämä puhe, jossa hän kosketteli nuorison welwollisuuksia nykyaikana maassamme. Lomassa saatiin aina wäliin kuulla yhteislaulua, joka suoritettiin erittäin reippaasti ja sointuwasti, mikä osoittaa, että laulutaito on melkoisesti kehittynyt paikkakunnan nuorison keskuudessa. Pari mieltymyksellä kuultua laulua esitti wielä maisteri Sario ja sitten seurasi kaksi kuwaelmaa, „Maaherran keittiössä“ ja „Saarijärwen Paawo“. Lopuksi nuoriso hetkisen leikki wilkkaasti ja hajaantui sitten tyytywäisenä kotiinsa.

Laitilan Seppälä.

Waikka kulmakuntamme onkin hywin laaja alaltaan ja werrattain tiheästi asuttu, näkee wain aniharwoin kulmakunnaltamme mitään kuulumisia sanomalehden palstoilla. Niin että syrjäisistä tuntunee, kuin nukkuisimme me, tai ehkä että meillä ei ole minkäänlaisia harrastuksia, eli että meillä on kaikki niin täydellistä, ettei meiltä mitään puutu. Mutta niistä luuloista ei mikään pidä paikkaansa. Me elämme aiwan samallaista ahertawaa maalaiskansan elämää, kaikkine eri ilmiöineen, kuin muutkin pitäjämme osat, kuin koko Suomen maata wiljelewä wäestö. Meillä on harrastuksia, puuhia, tuumia, iloja ja huolia, wikoja ja hywiä puolia jotenkin samassa määrässä, kuin yleensä maalaiswäestöllä. Niistä pakisemme ja keskustelemme keskenämme, mies-mieheen, ja toteutamme tuumiamme tilaisuuden tullen, toitottamatta niistä maailmalle enempää kuin tarwe waatii.

Yksi nykyisistä huomattawista toiweistamme on telefonin tai puhelimen saanti kyläämme. Olemme sitä jo kauwan aikaa uneksineet, ja wäliin owat jo eturiwin miehemme asiassa puuhanneetkin; mutta toteutumatta se wielä wain on, waikka pitäjämme kirkolla onkin oikein suurenpuoleinen puhelin- (telefooni-) asema, josta pääsisi jos minne wain. Jotta ei suurta kulmakuntaamme alettaisi moittia takapajulla eläwäksi yhdyskunnaksi, tarwitsisi ukkojemme ryhtyä jo tositoimella toteuttamaan tuota puhelimen saantiunelmaamme. Ajatelkaa, kuinka monta matkawaiwaa, kuinka paljon postikuluja y. m. touhuja säästyisi asioitten toimittamisessa toisilla paikkakunnilla olewien ihmisten kanssa. Toisten ihmisten awun tarpeessa ollen, (esim. lääkärin, papin, apteekin y. m. s. tarpeessa), saisimme apua paljoa nopeammin puhelimen kautta, kuin wanhalla matkallelähtö- ja noutotawalla. Ja pienet kaupunki- ja kirkonkyläasiammekin woisimme nopeasti, kaikessa rauhassa toimittaa kotoamme, puhelimen wälityksellä. Niitä on niin paljon semmoisia asioita wuoden mittaan, jotka puhelimen wälityksellä woipi toimittaa, että kun kerran sen saa ja tottuu sitä käyttämään, wihdoin tulee ajatelleeksi, ettei ilman puhelinta saata tulla toimeenkaan. Semmoinen kapine se on.

Waikka sen saamisessa ensin on wähän kuluja, ei sen sentään luulisi pelottawan. Kulmakuntamme wäestö ei ole sen wähäwaraisempaa kuin niitten kulmakuntain wäestökään, joilla jo on omat puhelinlankansa. Pikemmin päin wastoin. Kun waan toimeen ryhdytään, kyllä sen werran waroja löytyy.

Kun tämän kirjoituksen tarkoituksena on wain innostaa kulmakuntamme edistysmielisiä miehiä puhelimen hommaan, en rupea tässä tekemään erityisiä suunnitelmia. Niitä kyllä keksitään, kun ruwetaan yhteisesti asiasta keskustelemaan.

Kuka puuhan alkaisi, siitä kait on suurin pulma. Sillä me maalaiset olemme siksi ujoja, ettei kukaan meistä tahtoisi ensimäiseksi ruweta. Mutta kun tässä hommassa, kuten muissakin, tarwitaan alkuunpanija, niin ehdotan minä tässä homman alkajiksi tilallisen Juho Junnilan ja kunnallislautakunnan esimiehen Juho Waltosen. Heiltä on totuttu paljon waatimaan yhteiskunnallisten asiaimme hoidon alalla. Ja kunnialla owat he waatimuksemme täyttäneet, luottamuksemme ansainneet. Toiwomme, etteiwät he tässäkään suhteessa waiwojaan säästä.

Wähäwäkinen Seppäläläinen.

Pyhämaa.

— Pyhämaan manterekunnan säästöpankilla oli warsinainen syyskokous t. k. 16 päiwänä, jolloin läpikäytiin ohjesäännön 8 § määräämät asiat:

Isännistön jäsenistä eroamiswuorossa oliwat Taniel Jalawo, Kustaa Maikola, Wilho Peltola ja Kustaa Aaltonen. Kuoleman kautta oli isännistöstä pois tullut Kustaa Impilä. Isännistön jäseniksi walittiin torppari Wilho Lindén, Rihtniemeltä, talollinen Wilho Salwi, Ihodesta, talollinen Wilho Peltola, Kauhianpäästä, ja laiwuri Kustaa Aaltonen, Hirslahdelta, sekä Impilän tilalle, Kustaa Eilu, Ylitylästä. Isännistön puheenjohtajaksi walittiin edelleen kauppias Frans Edwin Setälä, Nihdeltä ja warapuheenjohtajaksi talollinen J. O. Laurikkala, Kaukasta.

Kuluwan wuoden tilejä tarkastamaan walittiin talollinen Frans Koskinen ja kunnallislautakunnan esimies Selimi Leino, sekä waralle räätäli Mauno W. Heinonen, Kauhianpäästä. Tilintarkastajain palkaksi suostuttiin 10 mrk. kumpaisellekin eli yhteensä 20 mrk.

Lainan-anto ja säästökorko päätettiin pitää entisellään, nimittäin: takauslainoista waaditaan 6 %, kiinnityslainoista 5 1/2 % ja säästöönpanijoille hywitetään 5 % korko.

Huonewuokrasta sowittiin wuodelle 1909 räätäli K. M. Salowaaran kanssa 35 markasta.

Hallituksen jäsenistä eroamiswuorossa oliwat E. W. Laukola, J. M. Mattila ja J. O. Laurikkala, sekä warajäsenet K. M. Salowaara ja J. Ylikarru, jotka kaikki walittiin uudelleen. Hallituksen esimieheksi walittiin uudelleen E. W. Laukola ja waralle K. Aaltonen. Kirjanpitäjäksi J. M. Mattila. Hallituksen esimiehelle wuosipalkaksi määrättiin 50 markkaa; hallituksen jäsenille päiwäpalkaksi 2 markkaa 50 penniä ja kirjanpitäjän wuosipalkaksi 300 markkaa.

Kivi & Saarnijoki, Asianajotoimisto Turussa
Hoitajat: Hovioikeuden notario Väinö Kivi, Hovioikeuden kanslisti Santeri Saarnijoki ja Hovioikeuden asessor K. Auer.

Vakuuttakaa omaisuutenne

Suomalaisessa

Palovakuutusyhtiössä

POHJOLA.

Edulliset ehdot.

Vakuutuksia vastaanottavat Uudessakaupungissa

I. R. Isaksson ja *M. Airisto*,
Kansallispankissa.

Säästöpankin hallitus kokoontuu edelleenkin warsinaisesti joka kuukauden 15 päiwänä kello 10—1 päiwällä, pyhäpäiwän sitsi sattuessa muuttuu kokous seuraawaksi arkipäiwäksi.

Yksityisinä henkilöinä sopii yleisön käyttää kaikkia hallituksen jäseniä rahojen säästöön kokoomisessa wäliaikoina, jotka rahat kokouspäiwänä toimitetaan säästöpankin tilikirjoihin.

— **Lukkari-urkurin waalissa Pyhämaan Rohdaisissa** wiime sunnuntaina sai lukkari-urkurikokelas Josef Sundwall Karkusta 3 ääntä, lukkari-urkurikokelas Wiktor Leiwo Leiwonmäeltä, 53 ääntä ja w. t. lukkari Juho Wuori Parikkalasto, 19 ääntä.

Osanotto waaliin oli tawattoman laimea. Seurakunnan koko ääniluku on 585. Kirkkoherran äänestysoikeutta ei käytetty.

— **Suuren maatilan huutokauppa.** Eräs keskiwiikkona t. k. 25 pnä, alkaen klo 12 päiwällä, myydään huutokaupalla Wehmaalla Pihloisten säterirustitila, sekä sen kanssa yhdyswiljelyksessä olewat Ojan werorustitila ja Isohermulan aukumenttiwerotila, yhteensä wähän yli 3 manttaalia.

— **Kumottu walitus.** Senaatti on kumonnut sen walituksen, minkä tilallinen Juho Soinila ynnä eräät muut henkilöt Wehmaan kunnassa owat tehneet läänin kuwernöörin joulukk. 5 p. 1907 antamasta päätöksestä, joka koskee ehdotettuja muutoksia sanotun kunnan kansakoulupiirijakoon.

— **Hiippakunnan uutisia.** Waltakirja annettiin t. k:n 16 p:nä Paraisten 1:en kappalaisen wirkaan Kemiön nim. ja w. t. kappalaiselle S. H. Berndtsonille, joka saa astua tähän uuteen wirkaansa 1 pnä toukok. 1909.

Wirkawapautta on sairauden wuoksi myönnetty Kemiön w. t. kappalaiselle S. H. Berntsonille t. k:n 15 p:stä lukien 1 p:ään maalisk. 1909.

Määrätty on Naantalin w. t. kirkkoherra W. Tiirola toistaiseksi olemaan Kemiön w. t. kappalaisena ja hoitamaan saman seurakunnan kirkkoherranwirkaan kuuluwat warsinaiset wirkatehtäwät. Samalla on tuomiorowasti J. Hedbergille annettu toimeksi toistaiseksi pitää huolta siitä, että Naantalin kirkkoherranwirka, jonka toimittajaksi tuomiokapitulilla walitsewan papin puutteen wuoksi ei ole ollut ketään ylimääräistä pappismiestä määrättäwänä, tulee asianmukaisesti hoidetuksi.

Waalisaarnat Rymättylän ja Kälwiän kappalaiswirkoja warten pidetään 13 pnä ensitulewaa joulukuuta. Waalintoimittajaksi on määrätty Rymättylän Welkuan saarnaaja K. S. Tommila ja Kälwiälle Kruunubyyn kappalainen K. J. Borg.

Awoimeksi on julistettu Kemiön ja Marttilan kappalaiswirat sekä Kaskisten kaupunginsaarnaajanwirkaa kuudenkymmenen (60) päiwän kuluessa t. k:n 16 p:stä alkaen laillisessa järjestyksessä tuomiokapitulissa haettawiksi.

— **Rauman toiseksi kaupunginlääkäriksi** on senaatti nimittänyt Kokemäen kunnanlääkärin lääket. lis. J. K. Rapolan.

— **Rauman rautatien** kokonaisliikennetulot wiime syyskuulta oliwat 20,871: 78, ollen 3,682: 27 pienemmät edellisen wuoden wastaawan kuukauden tuloja (24,554: 05).

— **Rauman yhteislyseon opettajat.** Maisteri J. Lähteenmäki on nyt lopullisesti sanoutunut joulukuun 1 p:stä irti suomen- ja latinankielen opettajatoimestaan Rauman yhteislyseossa, nähtäwästi ottaakseen wastaan johtajan toimen Nurmeksen yhteiskoulussa, johon hän elokuussa walittiin. — Länsis.

Kuunarilaiwa „Awio" tehnyt haaksirikon Rauman edustalla. — Miehistö pelastunut.

Kotimatkallaan Kappelista Raumalle teki wiime lauantaina kuunaril. Awio, kapteeni W. Korhonen, täydellisen haaksirikon Rauman edustalla. Kun ei luotsia saatu, waikka pyydettiin, oli tarkotus päästä hiljasen etelätuulen wallitessa ankkuriin Hanhisten wesille, mutta hämärän tultua k:lo 4 ajoissa i. p. joutui laiwa Santakarin kohdalla pohjoisreimarin läheisyydessä kiwelle. Syy oli siinä, että laskettiin merikortin mukaan olewan wettä torpeeksi, waikka ei sitä ollutkaan. Tuuli käänsi pian senjälkeen lounaaseen ja kiihtyi samalla, jolloin meri nousi ja haksi laiwan peräpuolta niin rajusti erästä pienempää kiweä wasten, että laiwaan syntyi reikä. Tuulen edelleen kiihtyessä kallistui laiwa wasemmalle kyljelle ja silloin klo 7 ajoissa katsoi laiwan miehistö, johon kaikkineen kuului 9 henkilöä, parhaaksi jättää laiwa. Pelastuswenheeseen astuttiin ottamatta laiwasta mitään muuta kuin laiwan paperit. Miehistö pääsi puoliyön aikana maihin Isossa järwiluodossa.

Laiwa on sittemmin waipunut kokonaan weden alle, joutuen siis täten täydelleen hylyksi.

„Awio" oli rakennettu w. 1874 Rymättylässä ja 321 rekisteritonnin suuruinen. Sen omisti eräs yhtiö, jossa kauppias Fr. Grundström oli pääsäntiä.

Laiwa oli wakuuttamaton ja wahinko arwioidaan noin 6,000 markaksi. — R. L.

Muualta kotimaasta.

— **Yliopisto.** Yliopiston kansleri on nimittänyt dosentti J. H. Wennolan kansallistalouden professoriksi.

— **Kenraalikuwernöörin tiedustelu.** Mikäli „Sosialisti" Turussa tietää kertoa, on kenraalikuwernöörin kansliasta saapunut Turun kuwernöörinwirastoon tiedustelukirjelmä siitä, minkälainen sosialidemokratinen kunnallisjärjestö oikeastaan on. Kuwernöörinwirasto kääntyi taasen etsiwän poliisin puoleen pyynnöllä saada tietoja tässä suhteessa ja pyysi sämalla saada selwyyttä „Sosialistin" eräässä wiime toukokuun numerossa olleen tiedon johdosta, että kunnallisjärjestö olisi sellainen laitos, joka suurlakon sattuessa ryhtyisi hoitamaan kunnallishallitusta ja etupäässä poliisin tehtäwiä. Kun järjestön sihteeri Turussa ei woinut antaa muita tietoja kuin wiitata sääntöihin ja puolueohjelmaan, kutsuttiin „Sosialistin" wastaawa julkaisija, edustaja T. Tainio etsiwään osastoon, jossa häntä kehoitettiin tekemään selwää sekä yllämainitusta tiedosta että kunnallisjärjestön merkityksestä.

— **Senaatti.** Kahta awonaista kanslistin wirkaa senaatin oikeusosastossa owat hakeneet lakit. kand. T. Järnefelt, waratuomarit A. Lindström ja Hj. Faruhjelm, Turun howioikeuden notario W. K. Snellman ja saman howioikeuden kansliisti J. B. Stenström sekä Wiipurin howioikeuden notario A. Ahawa.

— **Kolera.** Lämmittäjä Patrik Cole, engl. höyrylaiwasta „Cairnrath" kuoli lauwantai-iltana koleraan Tornion kolerasairaalassa. Niistä neljästä koleratapauksesta, joita on sattunut mainitulla laiwalla on 3 päättynyt kuolemalla.

Suomessa on kaikkiaan tähän asti sattunut 14 maahantuotua koleratapausta. Sairastuneista on 11 kuollut.

— **Laiwain päälliköt.** Suomen Höyrylaiwa O. Y:n höyrylaiwa Titanian päälliköksi tulee kapt. Rosqwistin päällikkyydestä erottua, höyryl. Polariksen päällikkö, merikapt. Edwin Hjelt. Polariksen päälliköksi tulee taas laiwan perämies, merikapt. Harry Rönngren.

— **Wuosipiletit rautateillä uudelleen käytäntöön.** Lisätyn rautatiehallituksen kokouksessa t. k. 11 p:nä oli käsiteltäwänä kysymys wuosipilettien uudelleen käytäntöönottamisesta rautateillä ja päätettiin ehdottaa, että sekä wuosi- että puoliwuosipilettejä alettaisiin rautateillä myydä matkustamista warten toisessa ja kolmannessa luokassa. Wuosipilettien hinnaksi päätettiin ehdottaa 825 mk. toisessa ja 550 mk. kolmannessa sekä puoliwuosipilettien hinnaksi 550 mk. toisessa ja 370 mk. kolmannessa luokassa.

Kenraalikuwernöörin puheilla

hänen tultuaan Pietarista on eräs Hbl:n awustaja käynyt saadakseen h. ylh:ltään tietoja nykyisestä waltiollisesta asemasta. Hywin wähän onnistui haastattelijan kuitenkin saada tietää. Mitään „suunnanmuutosta" ei kenraali Böckman sanonut ollenkaan olewan odotettawissa; h ylh. ei sanonut ymmärtäwänsä, mistä tämmöinen luulo juuri nyt johtui. Sen jälkeen kuin hän astui wirkaansa ei asema millään tawoin ollut muuttunut.

Muuten, jatkoi h ylh., on omituista, että Suomessa ollaan niin hermostuneita. Jok'ikinen toimenpide, johon keisarikunnassa ryhdytään, herättää mitä innokkainta keskustelua ja kaikenlaisia otaksumisia. Maan sanomalehdistö, jolla on suuri wapaus, ei käsitä oikein tehtäwäänsä. Kirjoittajat eiwät ota huomioon, minkä waikutuksen heidän sananssa Wenäjällä tekewät. He eiwät ajattele, että he ärsyttäwät yleistä mielipidettä keisarikunnassa Suomea wastaan. Näin he wahingoittawat wapaan sanan asemaa Suomessa paljon enemmän kuin he luulewatkaan. Esim. „Framtid" ja sosialidemokratinen sanomalehdistö. Mitä ja millä tawalla ne kirjoittawatkaan Wenäjästä! Minä, jatkoi hänen ylh., jonka tulee silmälläpitää Wenäjän etua ja katsoa, ettei sen kansallistuntoa loukata, seison woimattomana näiden, minun edustamaani kansakuntaa wastaan tehtyjen säädyttömien hyökkäysten edessä. Jollakin tawoin suojellakseni Wenäjän etuja tässä suhteessa olin minä pakotettu senaatille esittämään ehdotuksen wäliaikaisiksi rangaistusmääräyksiksi näissä asioissa. Suomen sanomalehdistön olisi syytä noudattaa suurempaa maltillisuutta kaikessa mikä koskee Wenäjää. Siitä olisi maalle ainoastaan hyötyä. Mitä painowapauteen tulee, ei tarwitse pelätä ennakkosensuuria, sillä se on kerta kaikkiaan lopullisesti poistettu, mutta painolaki muiden osien täytyy katsoa olewan woimassa wäliaikaisesti siksi kunnes uusi painolaki saa wahwistuksen. Juuri painowapauden etuja silmälläpitäen on suuresti waltettawaa, ettei eduskunta hywäksynyt arm. esitystä uudeksi painolaiksi. Mutta täällä Suomessa ei tyydytä parempaan, waan tahdotaan heti kaikkein paras. Seurauksena on, että näin menetetään parempikin.

Kuten ylläolewasta huomaa, lisää haastattelija, ei h. ylh. tahtonut perusteellisemmin kajota kysymykseen Suomen asian esittelystä hallitsijalle. Tässä yhteydessä wiittasi kenraali Böckmann muuten siihen, että näiden kysymysten ratkaisu nykyään kokonaan tapahtuu Pietarissa.

Rettelöt paperiteollisuuden alalla.

Kyröskosken ja Äänekosken paperitehtaitten puuhiomoissa tulewat työt, luotettawalta taholta saadun tiedon mukaan, taas alkamaan. Kuten tunnettu, owat työt mainituissa tehtaissa olleet seisahduksissa suuren wedenpuutteen tähden. Kun tehtaitten työmiehet kuitenkin omasta pyynnöstään owat saaneet päästötodistukset, alotetaan työt hiomoissa osaksi uudella miehistöllä. Tehtaissa olewat ulkotyöläiset saawat pysyä paikoillaan niinkauwan kuin työtä on heille tarjona. Mielialа tehtaissa on luonnollisesti hywin kiihtynyt ja siihen owat suuressa määrin waikuttaneet muualta tulleet agitaattorit.

Työmiesten kokous Tampereella. Tampereella pitiwät työmiehet wiime sunnuntaina kokouksen sen johdosta että 4:ssä maamme paperitehtaassa on korotettu wuorotyöläisten työaika 12-tuntiseksi. Kokous asettui ehdottomasti 8 tunnin työajan kannalle ja lausui myötätuntonsa niitä työmiehiä kohtaan, joita sulku paperiteollisuuden alalla on kohdannut. Awustusta tullaan heille maksamaan paperityöläisten liiton ammattijärjestön määräyksen mukaisesti. Kaikkien sulkuun julistettujen paperitehtaitten työmiehille päätettiin lähettää kirjelmä, jossa kehotetaan yksimielisyyteen ja jatkuwaan taisteluun. Lopuksi tehtiin ponsi, jossa lausuttiin mielipaha työnantajia kohtaan heidän kuristusyritystensä johdosta.

Mäntän paperitehtaalla on maanantaina sanottu irti t. k. 30 p:stä lähtien kaikki muutkin työmiehet paitsi wuorotyöläisiä, jotka jo aikaisemmin on sanottu irti. Kyröskoskella owat sulkulaiset pitäneet kokouksen, päättäen pysyä entisessä waatimuksessaan 8-tuntisen työpäiwän suhteen.

— **Mies tuomittu waimonsa rikoksesta elinkautiseen kuritukseen.** Prokuraattorille on kuritushuonewanki Kustaa Luokkanen jättänyt walituskirjelmän, jossa hän ilmoittaa sukulaistensa kautta nyttemmin saaneensa todistuksia siihen, että hän, kuten aina on wakuuttanut, kärsii kuritushuonerangaistusta syyttömästi. Hänelle on nimittäin ilmoitettu, että hänen waimonsa, joka miehen tuomion jälkeen heti meni uusiin naimisiin, kuolinwuoteellaan on eräälle henkilölle ilmaissut itse polttaneensa talonsa ja lapsensa, eikä, kuten hän oikeudelle oli kertonut miehensä sen tehneen. Luokkanen, joka 1903 tuomittiin elinijäkseen kuritushuoneeseen murhasta ja murhapoltosta, anoo että prokuraattori ryhtyisi toimiin jutun uudelleen ottamiseksi kihlakunnanoikeuden käsiteltäwäksi, jotta hän saisi tilaisuuden toteennäyttää syyttömyytensä.

Prokuraattori on kehoittanut käännymään senaatin oikeusosaston puoleen.

— **Tullitakawarikko.** Tullitarkastusta toimitettaessa höyryl. Storfursten'illa, joka sunnuntaina klo 2 päiwällä saapui Helsinkiin Lyypekistä, otettiin takawarikkoon toisen perämiehen hytistä 39 pulloa konjakkia, 3 pulloa palowiinaa, joista 1 sisälsi noin 3 litraa, 11 nippua teetä, 1 pullo malagawiiniä ja hiottua wärjäämätöntä lasia. Oikeudellinen kanne tulee nostettawaksi tullikawallusyrityksestä.

— **Sanomalehdet.** Näytenumeronsa on julkaissut „Wiikon wiesti"-niminen waltiollinen wiikkolehti, joka täällä helsingissä aikoo ilmestyä joka maanantaina, toimittajana hra Eero Erkko. — Näytenumeron sisällyksestä päättäen (jossa m. m. moittien puhutaan „yltiöperustuslaillisuudesta" ja katsotaan eduskunnan hywäksymien kunnallislakien n. s. takeet riittäwiksi) tullee lehden waltiollinen kanta lähinnä olemaan sama kuin nuorsuomalaisten „wasemmiston".

— **Wienankarjalainen walistustaistelija W. Jeremejeff-Räihä kuollut.** Kirjewiesti on tuonut tiedon, että pakolliseen maanpakoon tuomittu uhtualainen kauppias W. Jeremejeff-Räihä on t. k. 2 pnä (20 p. lok. w. l.) kuollut Uralskin oblastissa Temirin kaupungissa (Aasian puolella). Wiisi päiwää ennen kuolemaansa lähettämässään kirjeessä eräälle Suomessa olewalle ystäwälleen ilmoitti hän tosin sairastawansa arweluttawaa keuhkotautio, mutta oli waikea uskoa, että elämänpää näin pian kohtaisi.

Wainaja oli Wienan Karjalan walistusliikkeen uhri. Hän oli yksi — ensimäinen niistä kolmesta karjalaisesta, jotka karjalaisen kansanwalistusharrastuksensa tähden wiime syksynä kotiseuduillaan wangittiin.

— **Painokanne „Suomalaista Kansaa" wastaan** Kenraalimajuri Seynin kunnian loukkaamisesta oli maanantaina Helsingin raastuwanoikeuden käsiteltäwänä. Yleisenä syyttäjänä esiintyi kaupungiwiskaali A. Masterton. „Suomalaisen Kansan" wastaawa toimittaja filos. tohtori A. Kaasalainen oli saapuwilla lakit. toht. H. Renwallin awustamana. Wastaaja anoi saada todistajain kautta toteennäyttää, että ne tiedot, jotka oliwat syytteenalaisessa kirjoituksessa owat oikeat, sekä ilmoitti kirjoituksen laatijaksi ratsumestari H. Ignatiuksen. Tämän johdosta lykkäsi oikeus jutun ensi joulukk. 14 p:ään, jolsi yleisen syyttäjän on haastettawa ratsumestari Ignatius oikeuteen.

— **Suomalainen tuomittu Ruotsissa.** Kihlakunnanoikeus Ala-Torneon käräjäkunnassa on wiime heinäkuun 10 pnä tuominnut työmies Johan Isak Wacker'in, Raumalta, elinijäkseen pakkotyöhön murhasta.

Pikku uutisia.

— **Sosialisti-kieltä.** Näytteeksi siitä siististä kielestä, mitä sosialistilehdet käyttäwät kirjoituksissaan otamme tähän palasen „Sosialisti" lehdessä äsken olleesta kirjoituksesta, jonka nimi oli „Huorintekijä sukukunta", ja jossa puolustetaan noita 2-wiikon „awioliittojakin". Kirjoituksessa sanotaan m. m.:

„Minkäs ihmiset sille woiwat, ettei laki pysy aikansa tasalla, waan jää wuosisatoja jälkeen? Ja minkä he sille woiwat, että löytyy sellaisia idiootteja kuin te, herrat siweellisyysapostolit, jotka heidän awioliittoaan eiwät pidä awioliittona, waan „salawuoteutena"? Niin pian kuin te „Wanhat" pöllypäät olette kuolleet ja menneet helwettiin on tämä awioliittokysymys ratkaistu.

Awioliitto ei ole salawuoteutta, koska sitä on julkisesti sanomalehdessä yleisölle ilmoitettu. Huoruutta se ei myöskään tawallisen käsityksen mukaan woi olla, koska siinä ei ole waikuttamassa aineelliset edut, kuten usein kirkollisessa awioliitossa.

Kirkollinen awioliitto muodostuu täydelliseksi prostitutsioniksi hywin useassa tapauksessa juuri sen kautta, että se solmitaan aineellisten etujen saawuttamiseksi. Pappi tulee tällöin huorintekijäin wälittäjäksi aiwan kuin porttolan omistaja, joka myöskin rahan edestä saattaa kaksi henkilöä tilaisuuteen harjoittaa sukupuolyhteyttä. Ainoa erotus papin ja porttolan omistajan wälillä silloin on se, että porttolanomistaja yhdistää huorintekijät lyhemmäksi pappi pitemmäksi aikaa. Papin siweeliysyskrikos on siis suurempi". — — —

— **Kauhun on nostanut** erään N. Pr:n kirjoittajan U. S:n wiime Helsingin kirjeessä esitetty kuwaus Helsingin ruotsalaisten lähipitäjien suomalaistumisesta. Tahdotaanhan suoraan ryöwätä ruotsalaiselta kansalta heidän kapea isänmaansa. Ruotsalaisilla ei ole tätä wastaan asettaa kuin waiwainen 100,000 mkn rahasto, jota wastoin „eräs pankki" kuuluu uhraawan miljoonia markkoja ruotsalaisten maatilojen hankkimiseksi suomalaisille. Sentähden on U. S. niin ylpeä, niin woiton warma. Näin päiwittelee kirjoittaja.

Niillä „pankin" miljoonilla owat ruotsalaiset herrat aina kansaansa peloitelleet, ne owat opuna rahoja kootessa ruotsalaisiin „siwistys"- ja „wiljelys"-rahastoihin. Mutta — hywät herrat — ei siihen ruotsalaisten seutujen suomalaistumiseen miljoonarahastoja tai keinotekoisia toimenpiteitä tarwita. Teidän kapeassa isänmaassanne on hywiä maita ja suuria wiljelysetuuksia, ne kyllä wetäwät suomalaista maanmullistajaa puoleensa. Te koetatte keinotekoisilla yrityksillä ja jättiläisponnistuksilla toistella — luontoa wastaan. Emme me ilku teitä siitä, säälimme wain, sillä me tiedämme, että ne toimenpiteet owat turhat. Luonto tekee tehtäwänsä sanoo „Matin weli".

— **Wanhat kengät** on Ylitorniolla eräällä entisellä isännällä, joka nyt on jo 70 wuoden wanha mies. Ne owat tawallisen „suutari jussin" tekoiset warsinaiset „mustat kengät". Niissä on ukko käynyt ensi kerran ripillään, niissä wihitty ja niissä walssasi ensi ja wiimeisen kerran elämässään. Silloin, tällöin suurimpiin juhlatilaisuuksiin ottaa ukko nykin „mustat kengänsä", jotka wanhuudestaan huolimatta owat wielä komeat kengät, saattaen häpeään monet nykyaikaiset patiinit ja solkimiekkawehkeet. Mainita myöskin ansaitsee, että ukolla on aina warastossaan wähintään kaksikymmentä paria kenkiä, kaikki kiitettäwässä woiteessa ja reilassa. Aina sen mukaan mikä on wuoden aika ja minkälainen on ilma, niitä käytetään. Ja niinpähän pysywät jalat kuiwina. — Kalewa.

— **Hywänpuoleinen konkurssi.** Toiminimi Tampereen Lakki- ja Hattutehdas, Karlsson ja Kumpp. konkurssipesällä on waroja 638 markan 60 pennin arwosta ja welkoja 35,781 mk. 68 p.

— **„Rimpeliinin" ainekset.** N. Pr:nin mukaan on ripeliini niminen keuhkotautilääke tieteellisesti tutkittu ja huomattu sen sisältäwän wäkiwiinaa sekä suolaa ja terwaa.

Wenäjältä.

— **Kolera Pietarissa.** Koleran puhkeamisesta t. k. 11 p:ään saakka on Pietarissa siihen sairastunut kaikkiaan 7,081 ja kuollut 3,255 henkeä. Parantuneiden luku on noin 4,500 ja sairaaloissa on hoidettawana 220 henkeä. Kuten wiime päiwinä saapuneista tiedoista näkyy, on koleravibrio löytänyt Pietarissa niin suotuisan maaperän, ettei se pelkää alkaneita pakkassäätäkään. Taudinkohtauksien luku on näet jo kotwan aikaa häilynyt, milloin nousten, milloin laskien. Keskiwiikkona klo 12 päiwällä päättyneen wuorokauden kuluessa on kaupungissa sattunut 12 uutta koleratapausta ja 2 kuolemantapausta. Wastaawat numerot edelliseltä wuorokaudelta owat 21 ja 2, sen edelliseltä 24 ja 6 sekä sen edelliseltä 10 ja 10. Myöskin Pietarin läänissä sattuu yhä wieläkin muutamia yksityisiä taudinkohtauksia.

— **Kadonneita miljoonia.** Nykyään puhutaan Pietarissa paljon kadonneista miljoonista, kertoo „Birsh. Wjed."; erään yksityisen wenäläisen perheen 11 ½ milj. rpl. on häwinnyt tietämättömiin.

Talvikaudeksi

Saapunut:

Naisten, miesten ja lasten *talvilakkeja,*
Kudottuja poikain *villapukuja,*
Naisten *villapuseroita,*
„ *villaliivejä,*
Miesten *villapaitoja,*
Flanellisia *alusvaatteita,*
— *sukkia,* sekä —
talvilenninki-kankaita,
erittäin sieviä ja halpahintaisia.

Sanni Kanervan kangaskauppaan.

Wiime wallankumouswuosina waltuutettiin perheen luottamusmies, jonka hoidossa perheen omaisuus oli, siirtämään kaikki warat, mikäli mahdollista, ulkomaille. Luottamusmies ilmoitti sitten, että hän on siirtänyt Ranskan ja Sweitsin pankkeihin 11 ½ milj. rpl. Kului kolme wuotta. Eräänä päiwänä sai perheen pää tiedon, että eräs 250 tuh. ruplan wekseli oli protesteerattu waltakunnan pankissa. Heti lähetti hän luottamusmiehelleen sähkösanoman, mutta mitään wastausta ei saapunut. Nyt wasta huomattiin, että luottamusmies onkin häwinnyt miljoonineen. Miehen mainitsemista pankeista asiaa tiedusteltaessa käwi selwille, ettei hän olekaan siirtänyt niihin mitään rahoja.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **J. H. Erkon koottujen teosten** kymmenes wihko on ilmestynyt, sisältäen noin puolet ylewästä näytelmästä Tietäjä. Koottujen teosten wihon hinta on 50 penniä, wertaukseksi mainitsemme, että Tietäjän alkuperäinen painos maksoi nidottuna 2 mk. 75 p.

— **Miten Uli-renki tulee onnellisekseen,** romaani, kirjoittanut Jeremias Gotthelf, suomentanut Joel Lehtonen. 516 siwua. Hinta 3 mk. Otawan kustantama.

Uusien joulukirjojen joukossa tarjotaan yleisölle myös sweitsiläisen papin, Jeremias Gotthelfin (= Albert Bitzius) Uli-renki uiminen kuuluisa teos, joukon kuudettosataa siwua käsittäwä talonpoikaiskertomus. Uli-renki on werrattomalla ja lämpimällä humorilla kirjoitettu tarina hulttiosta, joka moneen paholaisen paulaan tartuttuaan, yhä uudelleen hairahduttuaan, mutta wähitellen kelpo isäntänsä awulla wiisastuen, lukemattomien seikkailujen jälkeen karaistuu, miehistyy ja löytää onnensa, saaden waimokseen iloisen Brenelin ja huostaansa wiljawan wuokratilan. Kertomus on pitkin matkaa kirjoitettu leikkiwällä, iloisella kynällä. Siinä piilee kuitenkin suuri annos wakawia neuwoja niin wanhalle kuin nuorelle wäelle, iwallisten letkausten ja isällisten wiittausten muodossa. Joka kirjan ostaa ja lukee, ei tule siitä katumaan. Hintaansa ja ulkomuotoonsa nähden on kirja halwimpia mitä maassamme on ilmestynyt, ja on tämä alhainen hinta käynyt kustantajalle mahdolliseksi erään tämän hywän kirjan laajaa lewiämistä harrastawan yksityisen henkilön awustuksen kautta.

— **B. H. Päiwänsalo,** Helsingin laitakaupungilta. Hinta 75 p:niä. — Wiime jouluksi julkaisi Helsingin kaupunkilähetyksen pappi, jumaluusopin tohtori Päiwäsalo „Käyntejä kärsiwien kodeissa" nimisen kokoelman kertomuksia köyhän kansan keskuudesta. Nyt ilmestyneessä uudessa teoksessaan hän jatkaa kuwauksiansa. Nämä koruttomat, lämpimästi ja sydämellisellä osanotolla kirjoitetut kertomukset heräättäwät paljon uusia ajatuksia ja awaawat monen silmät näkemään kärsiwien lähimmäisten hätää. Ne osoittawat, että parempiosaisten apua, etenkin siweellistä tukea, kaipaawat kipeästi monet laitakaupungin kurjat kodit taistelussa paheita wastaan. — Tohtori Päiwänsalon laitakaupunkikuwaukset ansaitsewat laajan lukijapiirin.

— **Gottfried Keller,** Martti Salander. Romaani. Suomentanut Kyösti Wilkuna. Siwuja 334. Hinta 3: 75. Otawan Romaanisarja N:o 37. — Keller on pienen Sweitsin kansan keskuudesta lähtenyt suuri runoilija, suurimpia kaikista nykyajan saksankielisistä kirjailijoista. Ko-

Taatusti puhtaita

Vehnän leseitä

Uudenkaupungin Osuuskaupassa.

Hallo! Lue tämä! Ilmaiseksi

ei mutta noin 1/4 halvemmalla kuin muualla, kaikenlaisia soittimia: n. k. urkuharm., viuluja, gramofooneja, harmonikkoja, suuharppuja, y. m. sekä niiden osia ja kieliä Seinä- ja taskukelloja, kellonperiä, sormuksia, rinta- ja kravattineuloja, metaljonkia, rannerenkaita, kahviservisiä, kiikareja, lämpömittareja, ilmapuntareja, rahakukkaroita, käsi- ja matkalaukkuja, vöitä, kirjoitus- ja kalastustarpeita, pienoiskirjapainoja, paperossikoteloja, piippuja, sähkötasku-lamppuja, sikarinsytyttäjiä, lasitimantteja, partaveitsiä ja -tarpeita, hius- ja parranleikkuukoneita, linkkuveitsiä, kompasseja, kirjevaakoja, kampoja, harjoja, hieromakoneita, maisema- ja valokuva-albumeja, kravatteja, henkselejä, lastenvaunuja, ompelukoneita, polkupyöriä, puusepäntyökalustoja, polttolaseja, lasten leluja, nukkeja, kauluksia, pyssyjä, y. m., y. m. lukematon määrä. Kuvalliset hintaluettelot n:p 5, 6, 7 ja 8 lähetetään ilmaiseksi pyynnöstä. Asiamiehiä halutaan kaikkialle 30—35 % palkkiota vastaan, sekä ylimääräisenä palkkiona 100, 200, 300 mk. arvosta tavaraa ilmaiseksi. Pyytäkäät heti hintaluettelot sekä asiamies-ehdot.

O. TEOD. VUORIO, Vaasa. Soitin-, Kello- ja Korutrvarakauppa

ko hänen tuotantonsa henkii tyyntä, terwettä ja alkuwoimaista tunnetta sekä raikasta luonnontuoksua. Hänen huumorinsa on suuremmoinen. Kaikkialla henkilö- ja arkielämän kuwauksessaan hän saa aihetta jykewään leikinlaskuun. Mutta pohjana hänen tuotannossaan on eheä, waloisa ja humaaninen maailmankatsomus. — „Martti Salander" on hänen wiimeinen romaaninsa. Se on Salanderin perheen waiheisiin punottu ajankuwaus wuoden 1869 waiheilta, jolloin Sweitsissä pääsi woimaan entistä laajempi kansanwalto, ja on paikalliswäriltään aito sweitsiläinen. Mutta etewän luonteenkuwauksensa, humaanisuutensa ja psykologisen täsmällisyytensä wuoksi on teoksella kuitenkin warma yleispätewä arwonsa.

Kellerin laaja tuotanto on suomalaiselle lukijakunnalle tähän saakka ollut miltei tuntematon, kun taas monien wähäpätöisempien kirjailijain teokset owat suomenkielistenkin luettawissa. Yllämainitussa romaanissa tulewat monin piirtein näkywiin Kellerin etewät runoilijaominaisuudet. Teoksen alkulauseeksi on suomentaja, kirjailija Kyösti Wilkuna kirjoittanut esityksen Kellerin elämästä ja runoilijaluonteesta.

Teoksen ulkoasu on miellyttäwä. Kansilehdellä on tekijän kuwa.

— **Hauska nuorisokirja.** H. Rider Hagard, Kuningas Salomon kaiwokset. Seikkailukertomus. Suomennos. 29 kuwaa ja 1 kartta. 329 siwua. Hinta ainoastaan 1: 50, sid. 1: 75. Kustantaja Kustannusosakeyhtiö Otawa.

Wilkkaasti ja huwittawasti kerrotaan tässä kirjassa kolmen englantilaisen jännittäwästä retkestä Afrikan tuntemattomaan sisämaahan. Monta waaraa saawat matkailijat kestää aawikoilla ja willien neekerikansojen keskuudessa. Wihdoin he kuitenkin saapuwat kuningas Salomon ikiwanhoille kaiwoksille, jossa heitä kohtaa uudet, entistä suuremmat waarat. Rohkeutensa ja miehuutensa awulla suoriutuwat seikkailijat kuitenkin hywin. Monet hauskat ja lystikkäät kuwaukset pitäwät lukijan koko ajan hywällä tuulella. Sen lisäksi kuwailee kirjailija hauskasti neekerien oloja ja elämää.

Kirja on jännittäwä seikkailukirja nuorisolle. Hinta on kokoon nähden erittäin halpa.

Raittiuden Ystäwien joulukirjallisuus.

Kansan Kalenteri 1909, on ilmestynyt entisestään paljo laajennettuna, monipuolisena ja runsaskuwaisena. Siw. 233. Hinta ainoastaan 1 mk. ja 1: 50.

Warjele sydämesi, kirj. K. R. Kares. 3:s painos on juuri ilmestynyt. Siw. 70. Hinta 75 p.

Siweellisyyskirjallisuutemme alalla on tämä kirjanen ensimäisiä ja parhaimpia. Walaisua tuo se siihen elämänpiiriin, jossa tietämättömyys on enin saanut tehdä tuhojaan monen sielun ja ruumiin turmioksi. Lämmin, sydämen sywimmästä lähtenyt herätyshuuto se on kansamme nuorisolle nousemaan siweettömyyden loasta puhtaisiin, raittiisiin elämäntapoihin. Runsaasti se on saanutkin kansassamme wastakaikua, sillä lyhyessä ajassa on sitä lewinnyt koko laajaa painosta. Kolmas painos on juuri ilmestynyt. Joutukoon se nyt jokaisen nuorukaisen ja neitosen käsiin. Sitä tuttawuutta siunaa jokainen.

Raittiuden Ystäwät 1883—1908, suuremmoinen kuwitettu juhlateos, arwokas muistomerkki seuran 25 w. toiminnalle, ilmestyy piakkoin. Siw. yht. 250. Hinta 5 mk. ja 2: 75.

Joululehti, wanha tuttu kymmenissä tuhansissa Suomen kodeissa, ilmestyy ajoissa monipuolisena ja runsaskuwaisena. Hinnat 50 p. ja 25 p.

Kertoelmio, kirj. Georg Asmussen, suomentanut Aina Ruotsalainen. Tekijä on tuttu raittiuswäen piirissä laajalti kautta maailman wiehättäwistä romaneistaan ja kertomuksistaan. Kirjaa juuri painetaan.

Sosialismi ja alkoholi, kirjoittaneet Simon Katzenstein, Emil Banderwelde ja Rch. Fröhlich. Nämä tunnetut sosialistit ja raittiusmiehet selwittäwät erittäin teräwästi ja waikuttawasti raittiusasiaa kukin omalta ja oman maansa sosialistien kannalta. Epäilemättä tulee kirjalla olemaan hywä menekki jo käsiteltäwän aineen erikoisen laadun takia. Teos on painossa.

Raittiuswäen käsikirja ilmestyy ennen joulua uutena, laajennettuna nykyoloihin sowellettuna painoksena.

Lyhyitä uutisia.

— Haminan Lehden toimitussihteeriksi tulee hra J. Mäkinen. Wastaawana toimittajana tulee olemaan maist. Aimo Erwasti, kertoo lehti itse.

— Kansallis-Osake-Pankin osakkeiden pörssiarwo on kohonnut nimellisarwostaan kolminkertaiseksi. Helsingissä pidetyssä pörssihuutokaupassa maksettiin 200 markan osakkeesta 600 mk.

— Mäntän, Läskelän, Kyröskosken ja Äännekosken paperitehtaissa, joissa työ lakkasi maanantaiaamulla, työskentelee kaikkiaan 980 työläistä, mutta nyt joutuiwat taisteluun ainoastaan wuorotyöläiset, joiden luku mainituissa tehtaissa on noin 600.

— Waltakirjan Teknillisen korkeakoulun elektroteknikan professorin wirkaan on saanut insinööri Johannes Sohlman.

— Toijalan suomalaisen yhteiskoulun kannatusyhdistys on anonut 95 tuh. mkan kuoletuslainan rakennustöitä warten.

— Osakeyhtiö Florilin osakkaat owat päättäneet hajoittaa yhtiön ja owat siinä tarkotuksessa pyytäneet wuosihaastetta.

— Waasan howioikeus on oikeutettu apujäsenekseen ottamaan howioikeudennotario E. Taxellin.

— Työtilastollisen aikakauslehden julkaisemiseksi on 5 wuoden ajaksi anottu 10,500 mkan waltioapua.

— Suomen paras lypsylehmä löytyy nykyään Pitkäjärwen kartanossa Somerolla. Lehmä, jonka nimi on „Nauku", on Ayschirotua ja lypsi se wiime wuonna 5,240 litraa maitoa.

— Suomalaisen tiedeakatemian lauwantaisessa kokouksessa walittiin kannattawiksi jäseniksi lahjottajat waltioneuwoksetar Ida Aspelin-Haapkylä ja tuomari E. Saloheimo.

— Uudenkaarlepyyn kaupunginlääkärille, lääket. ja kirurg. toht. E. W. Knapelle on senaatti pyynnöstä myöntänyt eron wirastaan.

— Suur-Britanian warakonsuliksi Waasaan on tunnustettu hra Karl Kurtén.

— Norjan warakonsuliksi Hankoon paikkakunnalta muuttaneen arkkitehti E. G. Hedmanin jälkeen on kutsuttu osakeyhtiö Hansan toimitusjohtaja hra S. L. Friis.

— Kansallismielisen nuorisoliiton säännöille owat wahwistusta anoneet tohtori Erkki Kaila ja kansanedustaja Wäinö Kiwilinna mainitun liiton keskushallituksen waltuuttamina.

Ulkomailta.

Andrèen haudan löytö.

Kööpenhaminasta, marrask. 13 p. Ritzaun toimisto ilmoittaa: Kuunari „Isgan" päälliköllä Storm, joka tätä nykyä on Valerciassa, wahwistaa todeksi tiedon Andrèen haudan löydöstä.

*

„Berliner Lokalanzeiger"ille ilmotetaan Parisista: New Joundlandista tänne tulleen tiedon mukaan on Labradorissa löydetyn haudan kirjotus näin kuuluwa: „Tässä lepää Andras Ansley, kuollut 7 p. marrask. 1890". mitään papereita ei löydetty.

— **Paljastuksia keisari Wilhelmistä.** Berlinistä lennätetään t. k. 12 p. „Ruskoje Slowolle":

Sanomalehdistö on hywin hämmästyksissään eräästä keisari Wilhelmin teosta, jonka Hagissa ilmestywä „Waterland" on paljastanut. Englannin ja buurien sodan aikana kirjoitti Hollannin kuningatar Wilhelmina keisari Wilhelmille kirjeen, jossa hän pyysi häntä auttamaan buureja. Wilhelm wastasi, ettei hän woi wastata moisiin kirjeisiin. Mutta Wenäjän ja Japanin sodan aikana lähetti Wilhelm kuningattarelle uhkaawan kirjeen, jossa hän waati lujittamaan Hollannin rantawarustuksia Englantia wastaan, muussa tapauksessa anastaisi Saksa Hollannin satamat. Silloin Hollannin pääministeri, joka pelästyi uhkauksesta, antoi salaisen käskyn rantakaupunkien warustamisesta. Palkaksi tästä järjesti keisari Wilhelm pohjoisia meriä koskewan sopimuksen.

— **Kuinka pitkän rangaistuksen saa Alberti?** Eräs tanskalainen sanomalehti kirjoittaa Peschordtin tuomion johdosta, että se rangaistus, jonka Alberti saa, tuskin tulee pitemmäksi 6 wuoden pakkotyötä. Jos Alberti suostuu istumaan kopissa, saa hän wielä lyhennyksiä tästä ajasta, niin että hän 3 1/2 wuoden kuluttua olisi wapaa wankeudesta.

Kuritushuonewankeudesta woi tuskin tulla puhettakaan, koska sitä käytetään wain „wanhempia ja paatuneempia rikoksellisia kohtaan", ja tuskinpa wallitsewan oikeuskäsitteen mukaan Albertia luetaan tähän luokkaan.

Tietoja eri aloilta.

— **Warowaisuutta nuhau sattuessa!** Eräs lontoolainen lääkäri teki äskettäin sairas-käynnillään eriskummallisen hawainnon. Hänet käskettiin 12-wuotiaan pojan sairaswuoteen ääreen ja hawaitsi silloin, että poika sairasti ankaraa aiwokalwotulehdusta, joka oli ankaran nuhan aikaansaattama. Sairas heitti pian heukensä ja tarkka, myöhemmin toimeenpantu tutkimus osotti, että sama tulehdus mikä esiintyy keuhkotulehduksissa, nyt oli nenäkäytäwien limakalwoissa huomattawissa. Tulehdus oli lewinnyt limakalwoihin, jonka kautta potilaan nopea kuolema oli aiheutunut. Yllämainittu lääkäri warottaa tämän tapauksen johdosta hoitamasta nuhaa niin kewytmielisesti, kun tawallisesti kumminkin tehdään.

Erinomainen keino nuhakohtauksia wastaan on tunnettu nuha-eetteri Forman. Käytettynä oikeeseen aikaan on Forman-wanulla aiwan hämmästyttäwä waikutus. Soweltuu wallan hywin alituisesti kantaa tätä pientä rasiaa taskussaan, niin että se tarwitaessa aina on saapuwilla.

Yleisöltä.

Apurahoja kansantajuisille luentokursseille.

Senjälkeen kuin Kansanwalistusseuran Luentolautakunnan awustuspyyntöjä warten määräämä hakuaika meni umpeen, on suuri joukko anomuksia Luentolautakunnalle wielä saapunut. Nämä hakemukset otetaan käsiteltäwiksi joulukuun ensimäisinä päiwinä. Samalla kuin tästä asianomaisille ilmotetaan, kehotetaan myös kaikkia niitä, jotka eiwät wielä hakemusta ole tehneet, mutta siitä huolimatta aikowat joulun aikana tai ensi wuoden kuluessa toimeenpantawille kursseille awustusta saada, ehdottomasti ennen tämän kuun wiimeistä päiwää Luentolautakunnalle (osote: Helsinki, Kansanwalistusseuran toimisto) jättämään awustuspyyntönsä. Tätä pyyntöä tulee seurata luentosuunnitelman, jossa selwästi ilmotetaan aika ja paikka, milloin ja missä luennot pidetään sekä montako luentoa kaikkiaan tulee pidettäwäksi, kuka owat luennoitsijoiksi lupautuneet ja mitä aineita eri luennoitsijat tulewat käsittelemään.

Helsingissä, marrask. 14 pnä 1908.

Kansanwalistusseuran Luentolautakunta.

Kauppa ja meriliike.

— **Alhaisia rahtimaksuja.** Naantalilainen parkkilaiwa „Wiktoria" on rahdattu wiemään lankunpäitä (Slipwed) Kotkasta & Skogbystä Lontooseen 27 sh. hinnolta syleltä. Wiime wuonna lokakuun lopulla maksettiin samasta tawarasta, samalta matkalta 35 sh. syleltä.

— **Meriroswous Etelä Amerikan satamissa.** Hampurilaisen wakuutusyhtiön edustaja, kapt. Callsen, on lokak. 16 pnä saapunut Victoriaan Brittiläisessä Kolumbiassa, oleskeltuaan 18 kuukautta Etelä-Amerikan satamissa. Hän on sanonut, ettei woida muulla kuin sanalla meriroswous selittää sitä, mitä näissä satamissa tapahtuu. Hampuriin lähettämiensä tietojen mukaan on etelä-amerikalaisiin satamiin menewien lastien wakuutusmaksut nousseet 1 1/2—10 prosenttiin. Pahin maine on chileläisellä Antofagastan satamalla. Merihöyrylaiwayhtiön Tyynen meren höyrylaiwa „Sorata" on siellä ankkurissa ollessaan ryöstetty putipuhtaaksi. Satamaroswot saapuwat pienissä weneissä laiwan luoksi ja kiipeäwät ylös ankkurikettinkiä myöden. „Soratalle" hyökkäsiwät ryöwärit iltapimeän tultua. Ryöwärit sitoiwat wahtimiehen, tunkeutuiwat kapteenin kajuttaan, tähtäsiwät rewolwerinsa häneen, kopeloiwat kaikki piilopaikat ja lähtiwät tiehensä, mukanaan seitsemän arwokasta tawarapakkaa. Samallainen kuulumaton temppu tapahtui Grace-linjan höyrylaiwalla „Coya". Meriroswot hyökkäsiwät laiwaan taajoilla rewolwerinlaukauksilla. Laiwan miehistö ei woinut hyökkäystä torjua. Kolmannessa tapauksessa warastiwat roswot 40 tonnia belgialaisia tawaroita eräältä italialaiselta laiwalta, johon tawarat oli lastattu wietäwäksi toiseen laiwaan toisessa satamassa. Kapteeni Callsenin tiedonantojen mukaan liene saksalainen wakuutusyhtiö kokonaan lakannut wakuuttamasta etelä-amerikalaisiin satamiin menewiä tawaroita.

— **Merionnettomuus.** Isäntäistölle Turkuun saapuneen tiedon mukaan on turkulainen rautafregattilaiwa „Fahrwohl", kapt. Gadd, Portugalin rannikolla kärsinyt haaksirikon. Laiwa on wiety Lissabonin satamaan korjaamaan waurioitaan. Fahrwohl oli matkalla Englannista Australiaan.

— **Leo.** Kuunaril. Leo, kapt. Lindgren, saapui t. k. 16 pnä Foweystä Englannissa Kotkaan, sawilastilla.

— **Emma.** Kuunaril. Emma, kapt. O. Wuorisalo, saapui t. k. 17 pnä Hampurista Kotkaan, kiwihiili ja koksilastilla.

Rauman laiwat.

Finland, G. W. Woss, saapui t. k. 12 p. Guhrquilista Porttownsendiin.

Kong Oskar, Ringbom, saapui t. k. 13 p. Lyypekistä Uuraaseen.

Huutokauppoja.

Wapaalla huutokaupalla,

joka pidetään talollisen **Samuli Hintsalan** kuolinpesässä, Untamalan kylässä, tämän marraskuun 25 ja 26 päiwänä, alkaen k:lo 10 a.p., myydään: hewonen, lehmiä ja lampaita, 2 sikaa, hewostappuri, 1 osake Untamalan höyrytappurissa, wiskuri, rautaa, malmia, talouskaluja, ajo- ja maanwiljelyskaluja y. m. Eläimet myydään ensimäisenä huutokauppapäiwänä. Luotettawille ostajille myönnetään 3 kuukauden maksuaika.

Laitila, marraskuun 14 päiwänä 1908.

Juho Waltonen.

Wapaalla huutokaupalla, joka pidetään Yli-Kailan talossa, Waimaron kylässä, Laitilan pitäjää, torstaina marraskuun 26 p:nä, hallituksesta luopumisen tähden, myydään: lehmiä, suurempi joukko rukiita, kauroja ja heiniä, maanwiljelys- ja ajokaluja sekä kaikenlaatuista talossa löytywää tawaraa. Luotettawille huutajille myönnetään 3 kuukauden maksuaika. Toimitus alkaa kello 9 aamulla.

Laitilan Waimarossa 14/11 1908.

Juho Wainio,
toimitusmies.

(L.-S.1.40.)

Myytäwänä.

Virallista paperia

myytäwänä

tämän lehden konttorissa.

Vehnänleseitä,
Rehujauhoja,
Ruisjauhoja,
Rasva-Sillejä,
Kuiwia Kaloja

Karl Erholm'illa.

Parhaat

Separaattorit

ja

Meijeritarpeet

ostatte edullisimmin

Maamiesten Kauppa O.-Y:stä,

Turussa.

Hiusvoide Surol

Surol

Suuvesi Surol

poistaa hilseen täydellisesti sekä edistää hiustenkasvua. **Surol** on ainoa hiusvesi, joka on saanut omakätisillä nimikirjoituksilla wahwistettuja, kiittäwiä todistuksia ruotsalaisilta ihotauti-lääkäreiltä.

Suuvesi Surol on wälttämätön jokaisessa kodissa, koska se estää hampaitten pilaantumisen, waikuttaa parantawasti haawoihin, on erinomainen woide hammassäryssä, kaulataudeissa, nuhassa, päänsäryssä, jälkahiessä y. m.

Jokainen joka käyttää **Surolia**, hoitaa, ammattimiesten todistusten mukaan, mahdollista parhaimmin hiuksensa ja hampaansa.

Myytäwänä **Apteekeissa** sekä **Rohdos-** ja **Hajuwesikaupeissa**; summittain myyjä

O.-Y. **Osk. Durchman** A.-B.
Helsingissä.

Halutaan wuokrata.

Halutaan wuokrata pienempi **kalustettu kamari** nyt heti. Wastaus täm. l. konttoriin nimimerkille „Haluawa",

Halutaan wuokrata

2 huonetta ja keittiö

1 p. jouluk. Wastaus t. l. kontt.

Seka-ilmoituksia.

Muutettu koontipäiwä.

Esiin tulleesta syystä kootaan tämän wuotiset ***Kirkollismaksot*** **keskiwiikkona** ja **torstaina tämän kuun 25** ja **26 p:nä,** eikä niinkuin ennen on ilmoitettu. Uusikaupunki, marraskuun 17 p:nä 1908.

Johtokunta.

Rästikoonti.

Maanantaina t. k. 23 p. kootaan wielä papiston ***raha-palkan rästejä*** Wähässä-Willilässä; ja ovat ne silloin uloshaun uhalla maksettawat.

Uusikirkko, 14 p. marrask. 1908.

M. Lundén.

2:si wälkoista wierasta on ilmaantunut **lammasta**

Seppälän Rantaselle,
Pitkäjärwen rannalla.

300 Smk. kultakello ilmaiseksi!

Myymällä kelloja, ompelukoneita, Soittimia, lastenvaunuja, polkupyöriä, sormuksia, kellonperiä, kahviserviisejä, kellonosia, kellosepäntyökaluja y. m., y. m., ansaitaan ***300 mk. kultakello*** ylimääräisenä palkintona. Pyytäkää hinnastoani! Tarkka osoite ja ammatti ilmoitettava.

(H.561.) **Eino Louhivuori,** Waasa.

Kone-, Kello- ja Kultatawarain kauppa

Päiwälista.

Wirastot awoinna:

Rahatoimikamari perjantaina 4—6 j.p.p.

Kirkkoherran kanslia joka maanantaina, keskiwiikkona ja perjantaina k:lo 10—12 e. pp.

Raastuwanpäiwä joka maanantaina k:lo 10:stä e. pp.

Kaupunginwiskaalin kanslia joka arkipäiwä paitsi maanantaina, k:lo 11—1 päiwällä.

Merimieshuone joka arkipäiwä k:lo 10—12 e. pp.

Waiwaishoitojohtokunta pitää kokouksiaan joka kuukauden ensi tiistaina kello 5 j. pp. waiwaistalolla.

Pankit:

Kansallis-Osake-Pankki, Osuuskaupan talossa (ent. Maamiesten Kauppa O.-Y.), awoinna arkipäiwinä klo 10—1 päiwällä.

Waasan Osake-Pankki, kapt. Gabr. Rivellin talossa, awoinna arkipäiwinä k:lo 11—1 päiwällä.

Pohjoismaiden Osake-Pankki, konsuli R. Hartmanin talossa, awoinna arkipäiwinä k:lo 11—1 päiwällä.

Uudenkaupungin Säästöpankki, konsuli Savónin talossa, awoinna joka arki keskikeskiwiikko ja lauwantai k:lo 12—1 p:llä

Sähkölennätinkonttoori, tullikamari y. m.:

Sähkölennätinkonttoori awoinna joka päiwä koko wuorokauden.

Tullikamari awoinna joka arkipäiwä k:lo 10—12 e. pp.

Telefoonikeskusasema awoinna joka päiwä k:lo 1/2 7 e. pp.—1/2 11 j. pp.

Lukusalit ja lainakirjastot:

Kaupungin lukusali raittiusseura «Kasvin» talossa awoinna joka päiwä k:lo 11—2 ja 1/2 6—1/2 10 j. p.p.

V. P. K:n lukusali palokunnantalolla on awoinna sunnuntaina, keskiwiikkona ja perjantaina k:lo 6—10 j. pp.

Posti:

Posti saapuu:

Pohjoisesta ja etelästä joka päiwä kello 8 e. p.p.

Pyhämaasta ja Raumalta joka tiistaina, tuorstaina ja lauwantaina k:lo 8 ill.

Posti lähtee:

Pohjoiseen ja etelään joka arkipäiwä kello 4 j. pp. ja sunnuntaisin kello 6 j. p.p.

Pyhämaahan ja Raumalle joka tiistaina, tuorstaina ja lauwantaina k:lo 1/2 11 e. pp.

Kirjelaatikot tyhjennetään:

Kaupungissa olewat arkipäiwinä k:lo 3 1/2 ja sunnuntaisin k:lo 5 1/2 j. pp.

Postikonttoorin seinässä oleva 5 minuuttia ennen postin lähtöä.

Postikonttoori awoinna:

Joka arkipäiwänä k:lo 9—2 e. pp. ja 4—5 j. pp.

Sunnuntaisin ja pyhäpäiwinä k:lo 9—11 e. pp.

Junien kulku:

Rauman radalla:

Junat lähtewät Raumalta joka päiwä kello 12,00 a.p. ja 2,25 i.p.

Junat tulewat Raumalle joka päiwä k:lo 9,00 a.p., ja 6,50 illalla

Turun radalla:

Junat lähtewät Turusta:

Klo 5,25 a. p. paikallisjuna Paimioon.

K:lo 7,50 a.p. postijuna Saloon, Karjalle, Helsinkiin, Tammisaareen ja Hankoon.

K:lo 8,05 a.p. postijuna Toijalaan, Tampereelle, Poriin, Raumalle, Jyväskylään, Waasaan ja Kauhawalle.

K:lo 10,45 a.p. postijuna Forssaan, Toijalaan, Tampereelle, ja Tyrwäälle (sekajuna), Hämeenlinnaan, Helsinkiin, Lahteer, Kotkaan ja Wiipuriin.

Klo 12,47 i.p. paikallisjuna Karjalle sekä Hyvinkäälle.

K:lo 3,25 i.p. postijuna, Toijalaan, Hämeenlinnaan, Tampereelle, Poriin, Kajaniin sekä Mikkeliin, Kuopioon, Lappeenrantaan, Wiipuriin, Joensuuhun ja Pietariin.

K:lo 4,52 i.p. postijuna Saloon, Karjalle. Hankoon ja Helsinkiin.

K:lo 5,55 i.p. paikallisjuna Humppilaan.

K:lo 7,35 i.p. paikallisjuna Saloon.

Junat tulewat Turkuun:

K:lo 7,35 a.p. paikallisjuna Paimiosta.

K:lo 7,45 a.p. paikallisjuna Humppilasta.

K:lo 10,00 a.p. paikallisjuna Karjalta.

K:lo 11,40 a.p. postijuna Pietarista, Wiipurista, Joensuusta, Sortawalasta, Kuopiosta, Mikkelistä, Lappeenrannasta, Kotkasta sekä Oulusta, Wassasta, Tampereelta, ja Hämeenlinnasta.

K:lo 2,57 i.p. postijuna Helsingistä, Karjalta, Tammisaaresta ja Hangosta.

K:lo 3,25 i.p. postijuna Helsingistä, Porwoosta Pietarista, Tampereelta ja Forssasta.

Klo 7,04 i. p. paikallisjuna Hangosta ja Hyvinkäältä.

K:lo 10,50 i.p. postijuna Helsingistä, Toijalan kautta sekä Wassasta, Kauhawalta, Jyväskylästä, Porista, Raumalta, Tampereelta ja Forssasta.

K:lo 11,30 yöllä postijuna Helsingistä, Karjalta, Tammisaaresta, Hangosta ja Salosta.

Uusikaupunki,
Uudenkaupungin Kirjapainossa 1908.